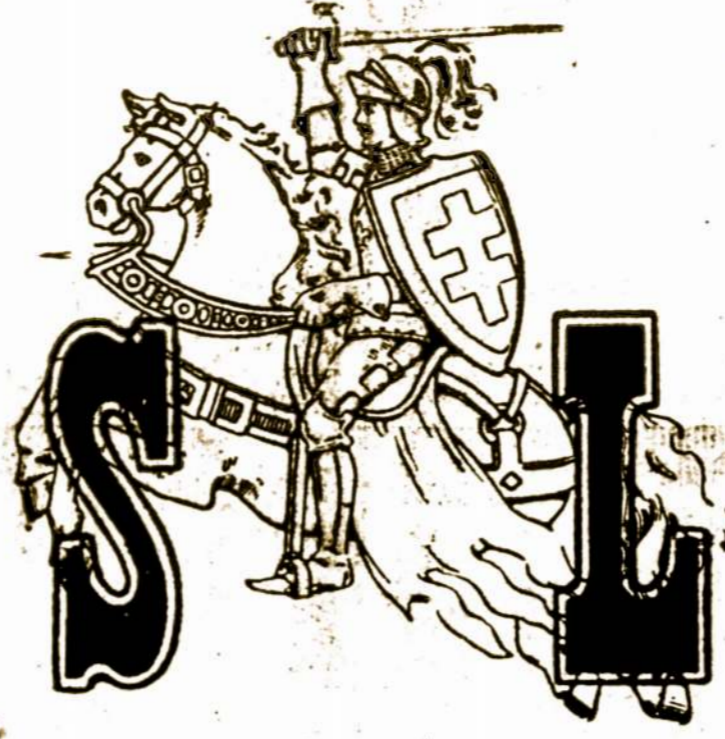

AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

Published and distributed under permit (No. 672) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Worcester, Mass. By order of the President. Will H. Hays, Postmaster General.

No. 12 Vol. X.

PHONE PARK 6407.

WORCESTER, MASS. 23 d. Kovo (March), 1922 m.

KAINA 5 CENTAL.

10 Metai

EGIPTAS APSIŠAUKĖ KARALIJA. SULAIKĖ RUSIJOS PAČTĄ. UKRAINŲ PROTESTAI PRIEŠ LENKUS. ITALIJA KONTROLIUOJA FIUMĄ

Pavogta daug liuosybės bonų. Išsmalavo katalikų kunigą. Ne gražins imigrantų perviršių. Pailgins Austrijos skolų terminą. Religiški pakvaišėliai. Didelė išgastis ant laivo. Rengiasi pripažinti Meksiką. Valdžia prasergsti keleivius. Fordas kels revoliuciją. Valdžia prasergsti darbininkus.

EGIPTAS APSIŠAUKĖ KARALIJA.

Kairo, Egipte Anglijai sutikus Egiptui duot nepriulgumyt Egipto gyventojai savo šalį apšaukė karalija, ir valstybės tvarkymo taryba proklamavo savo šalies karaliū Amhed Fuad Paša. Karaliaus apšaukimo diena atsibuvo su didžiausiomis iškilimėmis švenčiamis visame Egipte. Žmonių minios degino laužus, šaudė ir giedojo džiaugsmo giesmes pasveikinimui savo karaliaus.

PAVOGTA DAUG LIUOSYBĖS BONŲ.

Washington, D. C. Detektivių būrys paskelbė, kad iš liuosybės bonų stoties išdavo pavogta apie 260,000 doliarų bonų. Kas juos pavogė, tikrai niekas nežino, bet nužūrima tris darbininkus, dirbusius stotyje, kurie prieš kelias dienas pasitraukė iš darbo. Detektivių pasiūlyta savo žvalgus į Richmond ir Charlottesville, Va. kad ten sušiekot pasitraukusius darbininkus.

UKRAINŲ PROTESTAI PRIEŠ LENKUS.

Washington, D. C. Kongresmonas G. S. Graham, kongresui teikė ukrainų protesto rezoliuciją, kurioje šios šalies piliečiai ukrainai reikalauja valdžios, kad ši užprotestuotų prieš Lenkiją už skriaudimą ukrainų Galicijoje, kur lenkų kariūnė vis kaskart užima didesnius plotus ukrainų žemės ir visokiais budais vargina gyventojus.

SULAIKĖ RUSIJOS PAČTĄ.

Berlin, Vokietijoje. Atsidiarius Rusijos pačtui į šiaurinę Ameriką, per Vokietiją prasidėjo didelis siuntimas įvairių pašto siuntinių iš Rusijos. Kadangi dabar Rusijoje siaučia maras ir tifo epidemija dėl ten viešpatuojančio bado, tai Vokietijos valdžia sulaiškė visus Rusijos siuntinius, ir tie guli suversti geležinkelio plotvėse, kol valdžia paskirs dezinfekcijos komisiją ty siuntinių peržiūrėjimui, ar juose nėra maro bakterijų. Tas pats padaryta Finijoje ir Estonijoje, galbut tas bus padaryta ir Suvienytose Valstijose.

VALDŽIOS PASARGA DARBININKŲ ŽINIŲ.

Washington, D. C. Valdžia paskelbia darbininkų žinias, kad jie nesiduotų priėmimams išnaudoti, nes nežinia kas paskelbė laikraščiuose, kad valdžia reikalauja daugybės darbininkų prie Muscle Shoals tvenkinio. Darbininkams, ar įieškantiems darbo, nurodoma vietos, kuriose reikia registruotis, užsimokant už registravimą vieną doliarį. Valdžia jokių darbininkų prie čia minėto tvenkinio ne reikalauja, ir niekas tegul niekur nesiregistruoja, kad nelikus apgavikų aukomis.

IŠSMALAVO KUNIGA.

Slanton, Tex. Gauja apsimaskavusių šaldytuvų pabėgėlių katalikų kunigo J. G. Keller, pasiėmė jį su savim, išsigabeno į laukus, ten nudauskė drabužius jį išsmalavo, apibėrė plunksnomis ir paskui paleido, pirmiau prisakę netrukus išsikraustyti iš miesto. Užpuolikai dar ne užmiršo paaiškinti, kad jie taip elgiasi ne keršijant katalikų bažnyčiai, bet ypatingai, už simpatiją Vokietijai, karės laikais, ir kad tai daro ne Ku-Klux Klauų organizacijos nariai.

NE GRAŽINS PERVERSIŲ IMIGRANTŲ.

Washington, D. C. Kongresas apsvarstęs klausimą, kaip reikia daryti su imigrantais, kurių tautos kvota yra perviršijusi savo skaitliu, ir buvo kalėdoms įleista pas savo gimines pasivečiuot, užgyrė rezoliuciją, kad toki imigrantai būtų ne gražinami, bet paliekami. Rezoliuciją pasiūsta senato užtvirtinimui.

PAILGINO AUSTRIJOS SKOLŲ TERMINĄ.

Washington, D. C. Senato priėmė senatoriaus Lodge rezoliuciją, kurioje reikalaujama, kad Suvienytos Valstijos pailgint Austrijai terminą išmokėjimo savo skolų, kurių jį S. V. yra prisiskolinusi už maisto produktus 50 milijonų doliarų. Rezoliucijoje aiškinama, kad dabar Austrija yra dideliuose kėblumuose ir neturi pinigų savo skolų išmokėjimui, tad terminą jai reikia pailginti iki 25 metų. Rezoliucija perduota reprezentantų butui.

ITALIJA KONTROLIUOJA FIUMĄ.

Roma, Italijoje. Parsiėjus rinkimui Fiumos valdžios, prasidėjo ir insurgentų bruzdėjimas, kad sukėlus be tvarkę. Italijs vengdama pavojaus, paėmė Fiumą savo kontrolėn, kad ten palaikyt tvarką, kol rinkimai pereis. Tvarkos palaikymui pasiūsta generolas Sanna, kurs su buriais šaulių užėmė miestą ir ten užvedė savo tvarką. Jei pasirodys reikalas, tai bus pasiūsta kariūnėnės daugiau.

RELIGIŠKI PAKVAIŠĖLIAI.

Bloomington, Ill. Čia ligonbutin atgabenta iš Pontie viena šeima, susidedanti iš Schlosser, jo pačios ir trijų vaikų, kurie buvo taip užbadėję, kad net kalbos buvo nustoję, ir vienas vaikas turės mirt. Juos mažum atgaivinus paaiškėjo, kad Schlosser išgilingęs religijos dogmosna, pakvaišo ir persistatydamas sau Dievo paliepimą, sunaikino namuose visus baldus, išdraskė vandens ir žiburių įtaisus ir privertė visą šeimyną sykiu su juom badauti. Daug darbo slaugės turėjo, kol juos prikaltino prie valgio. Jie buvo įsitikinę, kad Dievas butinai reikalauja jų maringimisi badu. Jie po atgaivinimui bus visi pasiūsti į pataisos namus.

KIEK PARSIEINA. NEW YORKO "GYVENIMAS."

New York, N. Y. Pirmu kartu New Yorko istorijoje oficiališkai paskelbta, kiek parsieina New Yorko "gyvenimas." Sulgy paskelbimo, 1921 m. miestas turėjo įeigų \$1,000,000,000, o išlaidų turėjo \$1,050,813,089,089. Išlaidos buvo didesnės 338,500,000 negu 1919 metuose. Išlaidos už šiuos metus, manoma, bus daug didesnės.

MAIŠTAI AFRIKOJ BEVEIK PASIBAIGĖ.

Johannesburgo ir Pretorijos aplinkėse anais sykais iškilę maištai beveik jau pasibaigė. Juos sukėlė deimantų kasyklų darbininkai, kurie prisidėjo ir daug šiaip gyventojų, kuriuos buvo sukurstę iš Europos atvykę agitatoriai. Valdžios kariūnėnei pasisekė maištus

ninkus suvaldyti. Straikietiai buvo priversti straiškai atšaukti ir grįžti prie darbo. Karės apgulimo tiesos dar ne atsauktos.

DIDELĖ IŠGASTIS ANT LAIVO.

New York, N. Y. Parplaukė čia laivas "Potomac", kurs atliko kelionę iš Bremo, su 140 pasažierų. Laivas pusėtinai apdegęs nuo kilus gaisrui katilų kambartonas McLeod pasakoja, kad kilus gaisrui katilų kambaryje, tarp pasažierų kilo didelė panika; visi šoko prie gelbėjimosi valčių, bet jurininkai su revolveriais jiems grumodami, suvarė visus į kambarius, uždarė ir neišleido, kol gaisras tapo užgesintas.

PRASERGSTI KELEIVIUS.

Washington, D. C. Valdžia oficiališkai prasergsti žmones, kurie rengiasi keliuoti per atlantiką, kad susilaikytų tulam laikui, nes dabar kelionė jūrėmis yra labai pavojinga. Dėl didelių audrų vanduo yra labai sujūdesnis, o kas dar yra pavojingesnis, tai tankiai slankiojanti ledų kalnai, kuriuos laivai turi pasitikti. Ledų kalnai yra laivams didžiausiu pavojum.

RENGIASHIPRAŽINT MEKSIKĄ.

Washington, D. C. Tarpe Suvienytų Valstijų prezidento Harding ir Meksikos prezidento Obregon eina diplomatiškos korespondencijos, kuriose tariamasi užmegst kaimyniškos taikos ryšius. Jeigu tarp šių dviejų valstybių bus prieita prie taikos, tai greitu laiku Suvienytos Valstijos pripažins Meksikos valdžią. Valdiškuose departamentuose manoma, kad tas yra galimu, ir viskas paseksingai tuojuos bus užbaigta.

FORDAS KELS REVO-LIUCIJĄ.

Detroit, Mich. Pastaromis dienomis H. Fordas paskelbė spaudoje, kad jis sukels revoliuciją valdiškuose sfere, kad gaut savo nuomonę Muscle Shoals tvenkinį, idant tuomi išgelbėjus šalį iš Wall gatvės trusto vanagų, kurie šalį jau baigia smaugt, ir pasmaugs, jei valdžia nesistengs pasiliuosuoti

iš jų globos. Sako, Suvienytos Valstijos, laike karės gelbėjo Europą iš militarizmo vanguardu, ir tada nepasijuto, kaip įpuolė į nagus trusto vanagu. Ir vienatinis dabar pasiliuosavimas šiadien yra tik Muscle Shoals tvenkinyje.

ZUVO NUO SAVO BOMBOS.

Tokio, Japonijoje. Nežinomas žmogus stengėsi per sargybos eiles išiveržti karališkojo rumo kieman. Kada sargai jį sulaiškė ir ėmė klausinėti, ko jis čia skverbiasi, jis ištrukęs ėmė bėgti. Sargams ėmus jį vyti, jis atsigryžęs metė bombą, kuri čia pat eksplodavo ir jį sudraskė į smotelius. Po bombos eksplodavimui surasta jo tik kojos ir galva, gi kitų kūno dalių nesurasta.

PAVOGTA ALKOHOLIO UŽ \$7,000,000.

Buffalo, N. Y. Per pastarąsias šešias dienas, iš New York Central geležinkelio pervažos vagonų ir krautinių, pavogta visokios rūšies alkoholio už 7 milijonus doliarų. Kas jį pavogė niekas negali suprast, kadangi vagonai ir krautuvės yra paktinių jautriai dabojaunos, ir niekas vagių nėra matęs. Apsizūreta vagystei įvykus tik tada, kada jau nūeita alkoholių paimt ir jo nerasta.

KAIP BLAIVYBĖ PLĖTOJASI.

Detroit, Mich. Detroito 1920 m. buvo areštuota už girtybę 4,824 žmonės, o 1921 m. 6345, arba 31½ nuošimtis daugiau už 1920 m. 1920 m. už peržengimą blaivybės tiesių buvo teisme baustais 1592 žmonės, o 1921 m. 2267. 1920 m. blaivybės tiesas peržengusieji teismuose baudų sumokėjo \$48,885, o 1921 m. \$269,869. Faktai parodo, kad prievarta ir liekasi tik prievarta. Blaivybę reikėjo platinti tarpe žmonių su apšvietos pagelba, aiškinant girtybės blėdingumą, o ne su policijos pagelba.

ANT KIEK GALI UŽAUGT 100 DOLIARIŲ.

San Jose, Cal. 1897 m. tu las Jones pasiskolinęs nuo Stuart \$100, pabėgo į nežinomas valstijas ir ten prabuves iki dabar, sugrįžo.

Stuart jį patraukė teisman, reikalaujamas sugražinimo skolos, su visais nuošimčiais. Kadangi Jones prabuvo visą laiką už rubežių California valstijos, tai teismas atrado skolą nepersenušia, ir po dviejų valandų apskaitliavimo, išdavė nuosprendį, sulgy kurio Jones turi sugražinti sumą su nuošimčiais už nuošimčius, viso \$394,840,332,912,685.16.

Vėliausios žinios.

Baigs bonų klausimą. 23 dieną Kovo prezidentas Harding paskyrė galutinam užbaigimui kariūnių bonų klausimo.

Maurai atnaujino mušius. Maurai atnaujino mušius su ispanais, Alhucemas aplinkėse; kanuolėmis šaudymasis vystosi didyn.

Mazina algas. Lawrence audyklų savininkai paskelbė sumažinimą algų 11,000 audėju.

Angliakasių straiikas turės įvykt. New Yorko konferencijoje angliakasių su operatoriais, ne prieita prie sutarčių, ir todėl straiikas įvyks.

Lietuva priėmė. Lietuva priėmė Haagos tarptautiško teismo protokolą, ant kurio pasirašė Steigiamojo Seimo pirmininkas.

Fordas ir bedarbiai. H. Fordas ir jo sunus Etsel atsisaukia į darbininkų globos draugijas, prašant parupint bedarbiams darbo.

Žydų kongresas. Kaune prasidėjo žydų sionistų kongresas, kuriame bus plačiai aptariama, kaip žydams prisiitaikius prie Lietuvos konstitucijos. Žymiausias politikieriais yra dr. Brutzkus, Salaveičikas ir Kowalski.

IŠ DARBO LAUKŲ.

Lowell, Mass. "American Hide and Leather Co." paskelbė savo darbininkams sumažinimą algų 10%. Algų sumažinimas teisinama odos pabrangimu. Čia dirba apie 300 darbininkų normališku laiku, dabar dirba tik apie 35%.

Hornel, N. Y. Erie geležinkelio taisyklose, baigiama balsavimus, kuriais risama

klausimą, ar dirbt toliau dabartinėmis išlygomis, ar apšaukt straičką, reikalaujant pakėlimo algų. Darbininkai tos pačios rūšies Avoce ir Dunmore, Pennsylvanija, Kent ir Ohio, jau apšaukė straičką.

Brockton, Mass. Boot and Shoe Workers unijai priklausanti darbininkai pasiuntė fabrikantams paklausimą, už ką jiems sumažinta algos 10%. Atsakymo dar negavo.

Manchester, N. H. Audyklose darbininkų straičkai tęsiasi toliau. Visi besitarimai straičkierių su audyklų savininkais, koki ikišiol buvo, nedavė jokių pasekmių. Straičkieriai savo atstovus siunčia per visus Naujos Anglijos miestus rinkimui naujų straičkierių seimynų paskelpai.

Lynn, Mass. Tarpe kumplių išdirbėju ir fabrikantų besitarimai dar tęsiasi. Darbininkai nusileidžia algų sumažinimui 10% ir sutinka dirbt per savaitę 55 valandas, gi fabrikantai algas nori sumažinti 20%. Čia straičkuoja 1,800 darbininkų nuo pereinoto rudens.

New York, N. Y. Buvo čia kelios konferencijos ant r acito anglių kasyklų darbininkų reprezentantų ir kasyklų operatorių atstovų, kad pasitarus apie atnaujinimą sutarčių šenoms pagibaigus, bet iš to niekas dar ne išėjo, ir angliakasių rengiasi prie straičko, su 31 dieną Kovo.

Worcester, Mass. Vietinė gatvekarių komandą laipsniškai mažina gatvekarių patarnautojus, prašalinant konduktorius ir jų pareigas atlikt paliekant vien motormonams.

Boston, Mass. Miesto taryba užgyrė rezoliuciją, kad prie miesto darbų ne būtų priimami svetimų valstybių piliečiai, ir jeigu toki šia dien yra prie kokio darbo, kad tuojau būtų prašalinti, jų vieton priimant tik šios šalies piliečius.

Washington, D. C. Kariskame departamente yra tariamasi, kad atnaujinus darbus laivų dirbyklose, prie laivų taisymo ir šiek tiek naujų statymo. Jeigu bus prieita prie tokio nutarimo, tai darbai bus pradėti tik nežymia dalia ir dirbt tik nežymią dalį laiko.

LIETUVOS MOKYKLOS.

Gerai sutvarkyta valstybėje mokykla turi tos šalies gyventojams reikšmę. Ir mažai nusidėdant galima sakyti: juo geresnis stovis mokykla, juo labiau patikrinta valstybės ateitis. Jeigu mokykla vaidina žymę rolę nusistovėjusioje valstybėje, tai ji yra daug svarbesnė besikuriančioms, nes pasaulis pirmiausia kreipia akį į šalies kultūrą, į jos apsišvietimą. Žiuri, ar besikuriančioji valstybė apsišvietus, nėra barbarais apgyventa šalis ir, ar užtektinai turi mokytojų inteligentų, kad tinkamai veiktų, tvarkyt valstybės aparata, nes tai pirmutinės sąlygos, norint valstybiniai gyventi. Lietuva ir yra viena iš besikuriančių valstybių ir didžiosios valstybės, mažųjų tautų ateities lėmėjai, seka jos apsišvietimo kultūros darba. Jeigu svarbu tai sveikintuoliais, tai dar svarbiau patiems lietuviams, dėl šių daugelio priežasčių toliau gyvenantiems mūsų Lietuvos kurimo ir negalintiems tinkamai suprast visą valstybinio kurimo sunkumus. Taigi norėdama arčiau supažindinti Amerikos lietuvius su dabartiniu Lietuvos mokyklos stoviu, žemiau paduosiu, nors ir bendrais bruožais, josios vargus ir laimes.

Prieš karę, rusai vesdami tam tikrą politiką, mažai rūpinosi lietuvių švietimu ir jų mokyklų stoviu. Ypatinčiai pradėdami liaudies mokykla buvo iš visų pusių apšviesti. Stigo jai tinkamų mokytojų, stigo mokykloms būtu, stigo inventori ir visa to, kas reikalinga tobulam švietimo darbui varyti. Vokietiai, panašiai rusams, laikė kelis metus okupacijos, mažai rūpinosi krašto švietimu ir jai kur žiūrėjo mokyklos, tai su tikslu ją suvokietinti, pafikt savo ištikima tarnaitė. Pavyzdžiui, vokiečiai pristeigė trijų mėnesių kursų, kame surinkę jaunuomenės būrius ir siėk tiek pramokinti, žinoma, daugiausia vokiečių kalbą, siėsdavo į kaimus mokytojų. Aišku, kad iš tokių mokytojų tik nuostolis mokykla ir jos uždarinamas.

Lietuvių valdžia nepasitenkina rusų ar vokiečių tipo mokykla. Ji rūpinasi pastatyti mokykla į tinkamą padėtį. Kas žinoma, labai daug kainuoja darbas, sumanymas ir pinigų. Pirmiausia, gana keblus ir vargingas reikalas su mokyklų butais. Rusai mažai buvo pristeigę mokyklų ir lietuvių valdžia jokių būdų negali pasitenkinti tuo patim mokyklų skaitumi. Steigia daugelyje vietų naujas, na ir susitinkama su didžiausia kliučia dėl butų stokos. Statyt naujus mokykloms butus valdžia neturi laiko ir pinigų, nes vis dar turi rūpintis krašto nauo priešininkų gynomu. Taigi daugybė, naujai įsteigtų mokyklų, turi pasitenkinti šen ten gaunamais ir samdomais butais. Kaimuose mokinama ukininkų seklyčiose, ar šiaip butuose. Tokia mokyklų butų padėtis labai apsunkena švietimo darbą, nes mokytojas pats negali tink-

mai gyvent, negali užvest savo pavyzdingą ukį, soda, ar daržą, negali kartū su vaikais dirbt praktikos darbą, vienu žodžiu, negali jaustis laisvū švietimo darbe. Antras, gal dar didesnis Lietuvos pradėdamosios mokyklos vargšas, tai didžiulė stoka mokytojų. Nežiurint mokytojų kokybei ir tai neuztenka ypatų, galinčių užimti mokytojų vietas ir eiti pareigas. Siame atvejū ir nuopelnas pamotės-Rusijos, nes visai nesirupino lietuvių mokytojų seminarijomis. Ką nesirupino, bet stačiai trukdė įvairiais būdais, ar tai siėsdami rūsūs mokytojus Lietuvon ir tuomet pašalindami pačiuose lietuviuose mintį, kad jiems reikalingi mokytojai, ar tai steigiant patiems lietuviams visokiems budais trukdė. Prieš pat karę subruzdūs lietuviams steigti "Saulės" kursus Kaune, mokytojų seminarijos kursų rusų valdžia jokiū būdū nerėmė, neskyrė pašelpos, bet frukdė, neleidė kartais rinkti atūkas, ar neidiūdama greičiai leidė ma važiuoti užrubežin kursų reikalais ir tt. Dar mokytojų klausimas apsišunkina tuom, kad senėji rusų mokytojai mažai moka lietuvių kalbą. Gerai jeigu kuris pats išsimokino, bet daugiausia lietuvių kalbos nemoka. Juos mokyti ne laikas, uždraust mokytojaut taip pat negalima, nes tuomet daugelis mokyklų liktū be jokio mokytojo. Bėt žinoma, nuo minėtos aplinkybės pats švietimas turi nukęst.

Valdžios veikimas.
Kad prašajint mokytojų krizį, valdžia steigia metinius mokytojų kursus, kuriuose ruošia žmones, galinčius laikinai užimti mokytojų vietas. Tokių kursų yra įsteigta didesniose Lietuvos miestuose: Mariampolėj, Kaune, Panevėžyje ir kitur. Paprastai j tokius kursus primami berniukai ir mergaitės, turj nemaziau 16 metų ir dviejų klesų gimnazijos išsilavinimą. Metus smagiai kursumose pasimokinę ir kvotimus išlaikę gauna mokytojo padėjejo vardą ir vietą liaudies mokyklojė. Jie žioma mokytojavė, vasarą turi važiuoti į tam tyčią jiems paruoštus kursus, papildyti savo mokslo žinlas. Ir taip du metus pamokytojave ir dvi vasaras pasimokinę, įgauna tiesią laikyt kvotimus jaunesniojo mokytojo laipsniū. Tai maždaug toks procesas liaudies mokytojų ruošimo. Kaip minėjau, Lietuvojė yra keliatas mokytojų seminarijų, kuriose taip pat nemažas jaunuomenės oskaičius mokinaši. Mokytojų seminarijos mokslo kursas padalintas šešeriems metams. Ištot minėton mokyklon galima tik turint dviejų gimnazijos klesū išsilavinimą. Mokinyš keturis metus pašėkmingai seminarijoje mokinesis, ir kvotimus išlaikę, gauna jaunesniojo mokytojo laipsnį. Gi šešis metus pasimokinę ir antruosius kvotimus išlaikę, gauna vyresniojo liaudies mokytojo

laipsnį ir turi tiesą mokytojaut gimnazijose iki penktai klesai. Seminarijose mokinama, be bendrū mokslo žinių, dar specialiskai mokytojams reikalingū dalykū, butent: pedagogikos, psichologijos, pamokū vedimo praktikos ir d. k. Seminarijos mokslo kursas lygus gimnazijų kursui, tik be lietuvių ir francuzų kalbos. Ir ypatū, baigus mokytojų seminariją, gali liūosai stoti universitetan. Beto, mokytojų seminarijose, palyginant su kitomis, mokslas yra gerai pastatytas. Mokytojai daugiausia savo dalyko žinovai, geri pedagogai ir tvarka minėtosė mokyklose pavyzdinga. Siomis ypatingais atsižymi Mariampolės mokytojų seminarija, kurioj mokinas arti 200 berniukū ir mergaičių. Reikia pastebėti, kad mokytojų seminarijomis ir valdžia labai susirupinusi. Skiria pašelpa, duoda stipendijas neturintiems mokinėjams, paprastai po 200 aukš. mėnesin, dabar žadama pakelti iki 300 aukš. (pažymėtina, kad j mokytojų seminarijas stvoja mokytiš daugelis grįžusių amerikiečių jaunimo).

Taippat seminarijų mokiniai, pereitais metais, gavo pašelpos maistu iš amerikiečių, kas suteikią pasipirties neturintiems, kuriū šio tipo mokykloj yti netruksta. Toliaus, Lietuvos pradėdamajai liaudies mokyklai stinga reikalingo inventori: baldū, gaubliū, mapū ir daug kitū mokslo priemoniū. Prie ydū švietimo darbė dar tenka pridėt nemokinimą jokios švietimo kalbos. Prieš karę nors rusų kalbos mokino, o dabar vien tik lietuvių. Esant lietuviams tarpe daugelio kulturiškū tautū ir nesimokinant nė vienos iš jų kalbū, kartais galima smarkiai delto nukentėt, nes su viena lietuvių kalba toli nenuvažiuosi. Pridėjus dar labai prastą liaudies mokytojų medegiskā apirupinimą (gaminā tik po 750 aukš. mėnesin!) gausimė bėdrā Lietuvos pradėdamosios mokyklos vaizdā. Dar tenka pastebėt, kad nežiurint minėtū trukumū, Lietuvos mokykla toli pirmyn pažengus ir jokiū būdū nesulyginama su rusū laikais buvusi mokykla. Dabar veikt kiekvienas kaimas turi savo mokyklā, ko, žinoma, pirma nebuvo. Kaimuose visū vaikai vaikščiojā mokytiš. Neleidžia mokytiš tik apsilėidėliai ir neturingieji, kurie, norėdami paimt dides algas, palieka vaikus nemokytais. Ir žmonėse viespatūjā mintis, kad žmogus nebaitęgs mokyklā, yra labai mažos vertės.

Taippat ginazijos mokiniū priemoniū kaip tai: knygynū, chemijos ir fizikos kabinetū ir dar daugelio sąlygū šiokiems ar tokiems eksperimentams daryt. Rusai buvo itaise kaimuriuose ginazijose gana tobulūs knygynus ir kabinetus, bet laikė karės kuone viskas sunaikinta. Knygynai išplėsti, fizikos ir chemijos kabinetū įrankiai išnėšiotā. Tenka valdžiai naujus steigti, kas žinoma, tokiūj brangenybėj, kainuojā galybes pinigū ir nevisuomet tinkami ir tobulūs įrankiai

Jeigu apverktina padėtis liaudies mokytojų, tai dar daug blogesnė padėtis augstesniūj mokyklū—ginnazijų. Netinkamas mokytojas liaudies mokykloj—žalingas, bet šimtą kartū žalingesnis ginnazijoje, nes čia jis turi visā kitus tikslus. Tikslus priruošt, išauklėt busiančią švietuomenę, tvarkysiančią valstybės reikalus ir rōdy-

siančią keliā kitiems piliečiams.

Gimnazijų vargai.
Gimnazijoms taippat tenka perkest visus minėtus liaudies mokytojų vargus, o kartais net platesnėse rybobose. Mokytojų stoka jaučiama ir daug sunkiau pašalinama negū liaudies mokyklose. Rusū universitetus baigusiu lietuviū mokytojų toli gražu nepakanka. Lietuvoj kol kas normaliskos augstosios mokyklos neturimā, tai siūnėdama studentai Vakarū Europon augstuosius mokslus iegt, bet tas studentams labai daug kainuoja, ir nedaugelis jų pajabę norės eiti ginnazijon vargā vargt. Taigi stinga gimnazijoms mokytojų ir nematyt galės tam pašalint.

Dabar ginnazijose mokytojų rūsū gimnazijų lietuviū mokytojai, studentai visokiū universitetū ir lietuviū gimnazijās baigusieji mokiniai—abituriantai. Na ir iš minėtū mokytojų mažai gero galimū laukt, nes rūsū mokytojai neatsikratę, daugumoj, tam tikros dvasios, visai netinkancios dabartiniems laikams ir mokyklų stoviuū, studentai ir abituriantai negali kitus mokyti pats nesimokinę. Tai apie mokinimą kalbant, bet apie auklėjimą ir kalbėt neprisiekimā, nes panasūs mokytojai negali jokio supratimo šiam dalyke turēt. Taippat pažymėtina, kad krikščioniškosios lietuviū partijos "Žiburio" ginnazijose savo upi palaikyt ne išleidžia kitū pažiuriū mokytojus, nors ir geriausius pedagogus, bet telkia savuosius, vos ginnazijā baigusius atsitiukučius. Jie šiame atvejuio kulturiškū tautū ir nesimokinant nė vienos iš jų kalbū, kartais galima smarkiai delto nukentėt, nes su viena lietuvių kalba toli nenuvažiuosi. Pridėjus dar labai prastą liaudies mokytojų medegiskā apirupinimą (gaminā tik po 750 aukš. mėnesin!) gausimė bėdrā Lietuvos pradėdamosios mokyklos vaizdā. Dar tenka pastebėt, kad nežiurint minėtū trukumū, Lietuvos mokykla toli pirmyn pažengus ir jokiū būdū nesulyginama su rusū laikais buvusi mokykla. Dabar veikt kiekvienas kaimas turi savo mokyklā, ko, žinoma, pirma nebuvo. Kaimuose visū vaikai vaikščiojā mokytiš. Neleidžia mokytiš tik apsilėidėliai ir neturingieji, kurie, norėdami paimt dides algas, palieka vaikus nemokytais. Ir žmonėse viespatūjā mintis, kad žmogus nebaitęgs mokyklā, yra labai mažos vertės.

Kunigai-mokytojai.
Daugelyje ginnazijų mokytojujā kunigai, kurie sudaro mokinuose ir visame ginnazijos gyvenime, tam tikrā—vienos spalvos upā. Mokydami stengiasi viskā savaip, žalingai nušviest, neuduodami mokiniū pilno dalyko supratimū, nuo ko, žinoma, nukenti švietimō darbas. Nprisieina čia kaltintū kunigus, kuriū daugelis patys nenoroms mokytojaujā ir nesmerktiūnas jų žalingumas, nes kunigystės luomas jiems neleidžia kitaip veikt, bet kalbant apie augstesniais mokyklas, noroms ar nenoroms prisieina konstantuot panašū nenormaliskumā.

Stinga taippat ginnazijos mokiniū priemoniū kaip tai: knygynū, chemijos ir fizikos kabinetū ir dar daugelio sąlygū šiokiems ar tokiems eksperimentams daryt. Rusai buvo itaise kaimuriuose ginazijose gana tobulūs knygynus ir kabinetus, bet laikė karės kuone viskas sunaikinta. Knygynai išplėsti, fizikos ir chemijos kabinetū įrankiai išnėšiotā. Tenka valdžiai naujus steigti, kas žinoma, tokiūj brangenybėj, kainuojā galybes pinigū ir nevisuomet tinkami ir tobulūs įrankiai

gaunami. Sunkiausia su knygomis, lietuviū kalboj knygū labai mažai, o svetimū kalbū mokiniai nemoka, jaunesnieji net rusū kalbos nežino, nes daugelyje ginnazijū nemokinama. Tenka mokiniams ir vadoveliū trukumā perkest. Rusai mokinio iš savo vadoveliū. Lietuviū anksčiau vadoveliais nepasitūpino, dabar gi labai sunkū prigaminā. O ir ant greituū gaminti vadoveliai visai nekam tike. Taigi vargstā mokytojai be gerū vadoveliū mokindami, o mokiniai—mokindamiesi.

Nežiurint ginnazijų trukumū, jų skaičius Lietuvojė gān didokas; siekia iki 52. Palyginant su prieškariskū skaičiumi, gaunama didelis skirtumas. Pavyzdžiū, Sūvalkijūj prieš karę veikė tik 3 ginnazijos, o dabar 13. Žinoma, ir mokiniū skaičius žymiai padidėjęs ir vienoj Lietuvoj siekia iki 13,448, kuriū 7808 berniukai ir 5640 mergaičių. Čia reikia pastebėt, kad prieš karę mažai kas leido vaikus mokytiš. Jeigu ir leido, tai norėdėdami turēt savo kunigā ir kuriuo vaikū nuo mažū dienū skirdavo. Dabar ta mintis dalinai prāpuolus. Ir prieš karę berniukus mažai kas įginnazijas leido, o apie mergaites tai ir kalbos nebuvo. Dabar gi besimokinančių mergaičių skaičių keliatas tūkstančių siekia! Povallai žmonės isitikinā, kad bemokslis maža vietos dabarfiniame pasaulyje, na ir leidžia mokytiš kas tik pajiegia, keuo kišenius išneša. Pasiturintieji ukininkai, nē vienas nelaiko savo vaikus namie, kai seniau darydavo, bet leidžia į ginnazijas, o paskui skiria ar ukę valdyt, ar toliaus mokytiš. Aišku, kad dar senesnieji ukininkai, vadovaudamiesi senoviskomis pažiūromis, stengiasi palikt savo vaikus bemoksliais, bet jaunesnieji karta visiškai naujū pažiūru šiame klausime, tai yra, už visuoitinā mokinimāsi stovi. Žinoma, Lietuvoj randasi tokiū užkampiū ir kurj dar jokiš švietos spindulis nėra prāsiskverbęs, bet sulyginant panašū vietū mažai ir daug dōmos nētėnka kreipt.

Visgi yra viltis.
Taigi, nors daug vargo pergyvena augstesnieji Lietuvos mokykla, bet ji su laiku pasitaisys, patobulės, nes pats gyvenimas nuolat žengdamas pirmyn, gražumū nemas, nes kunigystės luomas jiems neleidžia kitaip veikt, bet kalbant apie augstesniais mokyklas, noroms ar nenoroms prisieina konstantuot panašū nenormaliskumā.

Dovanų 200 ražančių.
New York, N. Y. Popietis. Pius XI atsiuntė Knights of Columbus draugijai dovanų, 200 ražančių, kuriuos jis pats pašventė. Šita dovana turi but laikė gavėnios išdalyta K. of C. nariams.

Dovanų vėliavā.
Elmira, N. Y. Rengiantės iškeliaut Vokietijon A. B. Hougston, "Corning Glass Works" fabriko darbininkui, kad Berlyne užimt Suv. Valstijū ambasadoriaus vie-

Taip, trumpais bruožais atrodo dabartinės Lietuvos pradėdamosios ir augstesnės mokyklos. Steigiama, Seimas ruošia mokyklų reformā, tai netolimoj ateiťj Lietuvos mokyklos gali visai savo stovj pakeist. Bėt daug gerū permainū netėnka laukt, nes stingant gerūriems mokytojams su gerūriaisiomis reformomis mažai kę gelbesi. Tuo labiau, kad seime apsiereiskia didžiausia partijū nuomoniū skirtuma ir gana astrūs ginčai, kas taippat šalį gali išsaukt iš vienos ar kitos grupos opozicijas, žinoma, neis į sveikatā besikuriančios valstybės mokyklai.

Kad papildžius bendrā Lietuvos mokyklū vaizdā, tenka keliatū žodžių tart dėl Augštijū Kursū Kaune. "Augštieji kursai" Kaune ējo iki šiol Lietuvos universitetō funkcijas. Bėt esant galybei visokiū kēblumū, minėti kursai negalėjo pilnai savo užduotis atlikt. Neminėdamas smulkiai "Augštijū Kursū" veikimo, pažymėsiū, kad visi Lietuvos studentai skverbiasi Vokietijon, mažai domos kreipdami ir minėtus kursus. Ir perėitais metais pas Vokietijos konsulj Kaune buvo 600 prašymū priimt į vokiečių universitetus, kuomet ir "Augstuosius kursus" tik keliolika. Iš čia matyt jų vertė. Pridursiu dar, kad manoma greitū laikū atidaryt Kaune universitetā. Rumai jau prirengti ir universitetō status seimo priimtas.

L. Veikiās.

IVAIRIOS ŽINIOS.

Pasididino skolas.
Washington, D. C. Visuomeniškos skolos valdžiai, per Vasario mėnesį pasididino \$90,123,551. 28 Vasario visuomenė valdžiai buvo kalta \$23,478,667,789. Per Kovo mėnesį šitos skolos kiek sumažės, kada bus išrinkti mokesčiai už įėjgas.

Leis moteris balsuoti.
Dublin, Airijoj. Airijos parlamentas užgyrė rezolucija, reikalaujančią prileidimo moteriū prie balsavimo. Rezolucija priimta ir perduota konstitucijos komisijai, kad moteriū balsavimo tiesos butū įtraukos ir konstitucijon.

Sumažina išlaidas.
Washington, D. C. Galiaus nuspresta sumažint kariūmenę iki 115,000, kas sumažins kariškas išlaidas po 50 milijonū doliarū per metus, arba duos progā karės išdui prasigvent, surenkant daugiau pinigū.

Dovanų 200 ražančių.
New York, N. Y. Popietis. Pius XI atsiuntė Knights of Columbus draugijai dovanų, 200 ražančių, kuriuos jis pats pašventė. Šita dovana turi but laikė gavėnios išdalyta K. of C. nariams.

Dovanų vėliavā.
Elmira, N. Y. Rengiantės iškeliaut Vokietijon A. B. Hougston, "Corning Glass Works" fabriko darbininkui, kad Berlyne užimt Suv. Valstijū ambasadoriaus vie-

ta, čia minėto fabriko 1000 darbininkū savo pinigais nupirkę padovanojo jam didelę vėliavā, kuri bus iškelta Berlyne ant Suv. Valstijū ambasados rumo.

\$5000 šunims ir katėms.
New York, N. Y. Numirė čia didelis šunū ir kačių mylėtojas James Bolton, kurs savo tastamente užrašė iš savo turto \$5000 šunū ir kačių globai. Bolton buvo įsteigėju audyklos "Bronx Mills Co."

Skųs prohibicijos agentus.
New Bedford, Mass. Zvejai tariasi patraukt prieš augščiausį teismā prohibicijos agentus, kurie žvejams daro didelius nuostolius, nes jurėse sulaukū jų laivus ir daro kratas, įšėkodami degtinės, mindžiodami ir traidiodami žuvis, kurios paskui negalima parduot.

Atrado platinā.
Washington, D. C. Parėjo žinia, kad Albanijoj netiekėtai atrasta turtingi sluogsniai platinos. Juos atrado kapitonas K. Chekrezi, Albanijos komisoriūš Sūviėnytomis Valstijoms.

20,616 svarū pieno.
New York, N. Y. A. V. Barnes rėprezentavo savo karvę Jersey veislės, vadinauosi Fauvie, kuri per perėitus metus davė 20,616 svarū pieno ir 1,006 svarus sviesto.

Nelemtas skandalas.
Lynn, Mass. Miesto rotušėj kilo nelemtas skandalas, kuomet susėkta, kad rotušės rusyje tuli miesto valdininkai, naktis praleidžia su žymesnėmis moterimis. Policijantas buvo sulaukęs vienā moterj 1 val. nakties ir klausė, ką ji veikė rusyje tokiū vėlyvu laikū, ta jam atrėžė "ne tavo dalykas."

Laiskas į Redakcijā.

Cleveland, Ohio. Guodojama "Amerikos Lietuvis" Redakcija! Su šiuomi siunciu \$2.50 atnaujinimū "Amerikos Lietuvis" prenumeratos, kad ir toliaus jis man eitū. Aš j "Amerikos Lietuvis" esu taip įsimylėjęs, kad negali nuo jo skirtis ir todėl pasiūku jō skaitytojūm astuntiemis metams. Nepamirškite atsiųst man kalendoriū. Siū guodone.

Jurgis Česnavičius.

LIETUVOS VALSTIEČIŲ ATSTOVŲ MARSRUTAS.

Lietuvos Valstiečių Sąjungos atstovai, kapitonas Ladas Natkevičius ir mokytojas Bolys Žygelis lankys su kalbomis šias vietas:

- 20 d. Kovo — Perth Amboy, N. J.
- 21 d. Kovo — Paterson, N. J.
- 22 d. Kovo — Elizabeth, N. J.
- 23 d. Kovo — New York, N. Y.
- 24 d. Kovo — Linden, N. J.
- 25 d. Kovo — Brooklyn, N. Y.
- 26 d. Kovo — Philadelphia, Pa.
- 27 d. Kovo — Chester, Pa.
- 28 d. Kovo — Baltimore, Md.
- 29 d. Kovo — Amsterdam, N. Y.
- 31 d. Kovo — Binghamton, N. Y.
- 2 d. Balandžio — Pittsburgh, Pa.
- 4 d. Balandžio — Cleveland, Ohio.
- 6 d. Balandžio — Detroit, Mich.
- 8 d. Balandžio — Chicago, Ill.

Tolmesnės marsruto tāsā bus paskelbta vėliavā.—A. L. T. Sandara ir L. Politisko Izdo Komitetas.

PO MEDŽIU

Malonus broliai ir sesers! Laimingai praleidę mes pempės šventę ir jau budami tikrais, kad pavasaris prisartino, paprastai mes vėl renkamės savo šventynėn. Po Medžiu, kad pasikalbėt, pasidalint savo įspūdžiais, kurias mes įgijome per prabėgusią savaitę. O įgijome mes vietą tokį įspūdį, kurį jokiū būdu negalime užtylėt ne atkreipę į jį savo didesnės atydos ir ne išreikšę savo nuomonės apie jį. Tai yra, dalykas atsitikęs iš pusės mūsų viengėnių, kurie gyvena atsiskyryje nuo civilizuotų žmonių ir elgiasi kaip po niekšai, kaip žmonių gyvenimui ne naudingi ir pavojingi. Labai bjauri ir prisimint tokius nutikimus tarp lietuvių, vienok, kad mes žiūrime į žmonių gyvenimą, kad mes geidžiame, idant mūsų viengėnių būtų gyvenimui naudingi, tad turime šiadien žiūrėti ne vien į malonius ir pasigėrėjimo vertus apsiereikšimus, bet ir į tokius, kurie sugadina skoni kiekvienam doram žmogui.

Visai neseniai iš Lietuvos atvyko pora žmonių, kurie leidosi per mūsų viengėnių apgyventas kolonijas, kad susirenkantiesiems lietuviams apipasakot kaip Lietuvoje stovi politikos dalykai. Reikta teisybę pasakyti, kad jie nieko naujo ne pasakys, nes tas visos politikos, kas tik jomis interesuojasi ir jų pageidauja, seniai kiekvienas žino, tai iš laišku, gaudamų iš Lietuvos, tai iš laikraščių, tai iš sugrįžusių lietuvių iš Lietuvos papasakojimų. Na, bet kad jau šiadien madon įėjo visokių politikėrių važinėjimas, ir vieton ko naujo, pasakojama tik politikos ir politikos, tai tegul ir šitie sau sveiki pasakoją; kad yra žmonių, norinčių pasiklausyt, tegul sveiki klausio, bile tik klausydami svarsto ir sprendžia ką girdi. Juk žmogaus gyvenimas yra mokykla, kurią gyvenanti žmonės niekad negali užbaigt. Bet čia pasirodo didelė begėdytė, kurią papildė ne koks lietuvių ir lietuvių priešas, bet patįs lietuvių. Jie policijai įskundė, kad iš Lietuvos atvykusieji svečiai, ar kaip ten juos kas vadina, yra priešvaldiški agitatoriai, ir jie savo kalbose agituos klausytojus neklusyt valdžios ir valdžiai visokiais budais kenkt, kad suardžius valstybės tvarką ir valdymosi formą. Gi patįs atėję prakalbų susirinkimo salėn, atsistojo prie pat durių, kad rei-

kalui esant, padarius kokią niekšystę, sukėlus susirinkime betvarkę, galėtų greitai pasmukt ir apsisaugot nuo pavojaus, koks juos galėtų pasiekt iškilus betvarkei. Tuom patim jie manė ir turėt sau smagų reginį, nes prie durių stovint, viskas būtų aiškiai matoma, kas dedasi salėje tvarkai suirus. Ir taip apsiginklavę savo begėdiškumais, pradėjo jie kelt betvarkę, drebančiais balsais rėkautami. Taip jie darydami tikėjosi sukelt truksmą iki tiek, kad pririnktų įsi-maišyt policijai, ir tada jau pasekmės būtų žinomos. Vienok toki planai nuėjo su vėjais, nes jie šavo tikslo atsiėkimui pasiskyrė ne tikrą vietą, nes tai buvo vieta, kurion susirinko žmonės mūsų burio, kurie lankosi Po Medžiu. Kas kita būtų buvę, jei susirinkimas būtų įvykęs jų užpekyje, ar kuriame ten sklepe, kur susirenka žmonės ne mūsų burio, tik kerštininkai, peštukai ir amžini fanatikai. Čia jiems pradėjus betvarkę, vieton jiems pritariančių, susirinkusieji sužiuro į juos kaip į žmones vertus pasigailėjimo. Jie to vienok dar ne suprato ir savo užsispyrimą stengėsi varyt toliau, dar labiau rėkautant. Bet to buvo jau per daug rimtiems mūsų burio lietuviams, tad visi ėmė plot delnais, parodydami jiems, kad nenori klausytis jų rėkavimų, nes ne tam vakaras yra surengtas ir ne to jie susirinko. Tada mūsų ne aptašytieji viengėniai susiprato, kad ne į savo susirinkimą atėjo, ir suprato, kad į svečius atėjus reikia svečiais ir but, nes čia šeimininkais yra tie, kurie susirinkimą surengė, o tie, kurie atėjo į svečius, turi tik svečiais ir but. Ne atsiėkus jiems to ko jieškojo, liko dar viena viltis. Jie buvo kalbėtojus įskundę policijai kaip tvarkaardžius ir tikėjosi, kad policija juos suims. Tad dantį prikandę laukė pasekmių. Vienok ir čia viltis ne išsipildė, nes policija atėjus patyrė kame dalykas, ir persitikinusi, kad kalbėtojai yra rimti Lietuvos piliečiai, pasidairė ir skundėjus sukeikus išėjo niekam nieko blogo nesakiusi.

Dabar, broliai ir sesers, pasvarstykite šitą nutikimą, ir savęs paklauskite, ar tie mūsų viengėniai gerai pasielgė kalbėtojus skūsdami policijai ir patįs stengėsi sukelt susirinkime betvarkę. Kiekvienas iš jūsų, žinau-

tikrai, nepagirsite tuos žmones. Kodėl? Todėl, kad jie pasirodė gyvenime ne išsilavinę, kad jie savo protui pralavint neturi progos, ir todėl savo tokiais pasielgimais žemina patįs save, ir lietuvių vardą prieš svetimtaučius, nes netik kad jau patįs pasirodo savo gyvenime ne išsilavinusiais, bet dar lenda į policiją ir tai meluoja, skūsdami savo brolius, melagindami apie lietuvių, kuomet šavo pavargėliai dvasioje pasirodė melagiais ten, kur reikia sakyt teisybę?

Judas pardavė savo mokinioją Kristų žydų kunigams ir farizeams už tris dešimtis šmotelių sidabro, o mūsų viengėniai savo brolius stengiasi policijai įskūdyti, kaip meluodami. Tokiame atsitikime, ką toki lietuvių padarytų su Kristum, jeigu jis šiadien atėtų į jų tarpą, ir patėmytų jų silpnības ir klaidas? Jie tuojaus bėgtų į policiją ir melagindami jį skūstų, kaip skundė anoje gadyneje farizeai ir žydų kunigai savo valdininkams. O šitie mūsų klubunai, silpnieji mūsų broliai, sakosi tik į Dievą ir pildo jo prisakymus. Jie kas vakaras eina į bažnyčią ir ten nučję, susilenkę, kumščia mušdamiesi į krutinę, prašo Dievo susimylėjimo. Jie už dienos, už kitos, eis į bažnyčią, ir kunigui į ausį papasakos savo nuodėmes, kad gaut atleidimą, ir gavę jį, jausis liuosais nuo visų nuodėmių, nuo visų skriaudų, kokias jie padarė kitiems. Bet ar jie pasisakys kunigui, kad melagindami policijai skundė savo brolius, ir ar jiems užtai Dievas atleis? Jų sažinė nebus grynė, jei jie šitą savo nuodėmę užslėps, ar kokiomis priga-vystėmis gaus nuodėmių atleidimą, nes nuodėmių atleidimo negali but, kol nusidėjėlis atlygins visas skriaudas padarytas kitiems. O šitie nusidėjėliai vargiai kada savo gyvenime galės atlygint skriaudas, kurias šiom kartu padarė savo broliams lietuviams, melagindami juos apšmeiziant policijai, apšaukiant juos, neteisingai, prieš valdiškais agitatoriais. Ne atlygins jie skriaudą lietuvių tautai, kurios vardą jie pažemino, patįs persistatydami policijos akšje melagiais. Galiaus jie ne atlygins skriaudą ir pačiai policijai, kurios autoritetą jie pažemino, dargi sutrukdant valdininkus, kurie vieton nuėit

LIETUVIAI AMERIKOJ

Baltimore, Md. 11 ir 12 Kovo biblijos studentas Benckas laikė čia savo misiją. Jis pasiremdamas šventraščiu, aiškino amžių periodus nuo tada, kaip Dievas sutvėrė pasaulį, ir pasiremdamas ištraukomis ir skaitinėmis, tikrino, kad keturi amžiai, kuriuose viešpatavo "šėtonas" jau pasibaigė su 1914 metais, ir pranašavimai, kad karaliai sukils prieš karalius, žmonės prieš žmones, jau išsipildė, ir su 1914 m. ant žemės prasidėjo Dievo karalystė, kurios mės per amžius laukėme, kalbėdami "ateik karalystė tavo, ir bukvalia tavo, kaip danguje, taip ir ant žemės," ir kad su 1925 m. pasibaigs griuvimas šėtono karalystės. O 1925 m. prasidės kurtis Dievo karalystė, ir tada žmonės jau ne mirs, ir numirusieji atsikels. Prie šėtono karalystės priskaitė visas didesnes valstybes ir Romos dvasiškią ir abiem uždrožė, o ypač dvasiškią, kuri savaip iškraipė Dievo prisakymus sulgy savo biznio, ir melagingai skelbia savo prasimanytus pragarus ir tam panašiai. Nors Benckis remiasi šventraščiu, vienok jo išsireikšimai yra daugiau ateistiški.

12 d. Kovo, bažnytinėje saleje kalbėjo "apaštališkos dievmaldystės draugijai" klerikų svietiškas misijonierius Česnulis, kurs pirmiausia papasakojęs ką jis matė Lietuvoje, ir apibarežė tuos, kurie iš Lietuvos sugrįžę čia šleikdžia žinias ne teisingas, apie Lietuvos valdžią, tvarką ir tt., nurodė, kad Lietuva yra katalikiška šalis, kad ten gyventojai 95% yra katalikai, ir kad tas 95% yra demokratiškiausia, budų pasiskyrė sau valdžią, nes visi be jokių agitacijų balsavo tik už tuos žmones, kuriuos jie gerai žino iš tikimais. Pasakė, kad Lietuvos augstieji valdininkai yra katalikai ir eina į bažnyčią, ir kad Lietuva yra demokratiškiausia šalis pasaulyje, paremta ant krikščionybės pamatų, kuriais visas pasaulis džiaugiasi. Na, o kad davatkos geriaus itikėtų Lietuvos katalikiškumui, tai dar pasakė, kad Amerikos laisvamaniai nupirkę skambalą, pasiuntę jį Lietuvon, manydami, kad tas skambalas skambins laisvamanybei, ir tokiu būdu Lietuva turės virst laisvamaniška, bet

padabot kokį plėšiką, turėjo eit bereikalingai į lietuvių susirinkimą. Ir už visas šitas skriaudas tie mūsų silpnieji broliai, negaus atleidimo nuodėmių (jei bent prigavingai), nors jie atlikę ir tukstantį velykinių išpažinčių.

Todėl, broliai ir sesers, suprasdami šitą nelemtą atsitikimą, kvieskite tuos mūsų silpnūčius pas save ir veskite juos Po Medžiu, kad čia jie auklėtųsi savo ateičiai ir nors ateityje nebristų į nuodėmes, į kokias jie dabar nubrido. Gelbėkite tuos nelaiminguosius, išganykite juos ir padarykite žmonėn, dargi sutrukdant valdininkus, kurie vieton nuėit

laisvamaniai taip manydami apsiriko, nes kaip tik tas skambalas pasiekė Lietuvą, tai Lietuvos valdžija tuojaus jį ėmė ir pašventino (prieš pašventinimą Česnulis Laisvės varpą vadino skambalu, o po pašventinimui varpu) ir tokiu būdu laisvamaniai nieko ne laimėjo (čia pasipylė davatkų gausus delnais plojimais). Pasakė dar kad katalikiškai budami didžiūma nerustavo ir ne rustauja ant mažumos ir visuomet sutinka su mažuma, veikt bendrai, bet niekad nesutiko ir nesutiks mažumai nusileist.

Antrojo dalyje savo kalbos kalbėdamas apie mokslą, pasakė, kad mokslas, kurs lavina žmogaus tik protą, nėra tikru mokslu. Žmogus, kad ir labiausia išlavinęs savo protą, bet neturėdamas šjelos išlavinimo, paremto ant krikščionybės principo ir artimo meilės, toks žmogus nėra atsiekęs savo laimę. Tokių žmonių pilni kalėjimai ir beprotnamiai, o žmogus, kad ir neturįs išlavinto proto, jei tik turi išlavintą sielą, paremtą krikščionybės principais, yra laimingas... O jeigu iš tokių žmonių koks gaunasi į kalėjimą, tai toks jau nėra katalikas, nes jis jau peržengęs krikščionybės principus.

Pripasakojo ir kitokių nesąmonių, kurias ne verta atkartot. Paraginęs davatkas remt Lietuvą kaip iksiol, nes dar ten neviskas padaryta, pasisiūlęs ir kitą kartą kalbėt, užbaigė, besidžiaugdamas, kad sisirinko daug publikos (buvo apie 70).

P. Jaras.

Bridgeport, Conn. Dramos ir Dailos Draugija Vasario 25 d. statė scenoj "Vargšas Tadas." Tarpakčiuose buvo deklamacijų ir dainelių. Jaunos mergaitės: Alena Žukauskaitė ir Stela Žemaitutė pritarė ant smuikų. Adolpas Pudimas sudainavo Lietuvos himną "Lietuva tėvyne mūsų" Žmonių prisirinko gana skaitlingai sulgy šių bedarbės laikų, ir laike lošimo ramiai užsilaukyt mokėjo.

To vakaro visas pelnas buvo paskirtas "sušelpimui Lietuvos našlaičių, taipgi buvo parinkta aukų saleje. Aukavo šios ypatos: J. Čer-nauskas 1 dol. Ona Ramutienė, Jonas Tarasevičius, Ona Kramanauskienė, Antanina Čivinskienė, po 50c. ir smuikių \$4.43. Viso aukų surinkta 7 dol. 43c.

Pelno nuo baliaus liko \$39. 49c. Visi pinigai yra pasiūsti į Lietuvą, Našlaičių Globos Komitetui. Išsiūsta Kovo 13 d. per Bridgeport Trust Co.

Po lošimui buvo šokiai iki pat vėlumai. Kaip girdėtis iš kalbų buvusį žmonių, buvo visi užganėdinti ir linksmi išsiskirstė, jausdami, kad vakarą praleido naudingai, nevien pasilinksmino, bet ir sušelpė našlaičius. Taj pirmas vakaras tarpe Bridgeporto lietuvių, kurs buvo surengtas sušelpimui Lietuvos našlaičių. Dramos ir Dailos Draugija neturtin-

ga finansiškai ir nariais, vienok tvirtai darbuojasi tautiškoj dirvoj ir kaip girdėtis, žada trumpoj ateityje statyt scenoje gražų veikalą. Linkėtina geros kloties.

Ten Buves.

Manchester, N. H. Kovo 9 d. įvyko prakalbos. Kalbėjo Šaulių Sąjungos įgaliotinis A. Zmuidzinavičius. Prakalbas parengė E.L.Paskolos stotis. Pirmiausia L. K. Benas sugriežė Lietuvos himną, po tam L.L.Bonų stoties viršininkas D. Taparuskas paaiškino su koku tikslu svečias atvyko. Nors pas mus ištiko bedarbė, straikas, bet kurie dirba, prašė paaukaut Lietuvos Šauliams, kurie savo krutines stato už Lietuvos laisvę. Potam kalbėjo svečias, nupiešdamas Lietuvos Šaulių veikimą ir daug pasakė atsitikimų iš praeities, ko žmonės atydziai klausėsi ir visiems kalbėtojas patiko. Sakė, kad teisybę sakė. Sakė, kiti atvažiavę tik melavo, kad tik aukų išgavus, bet šis ne užgavo jokių partijų.

Šie lietuvių Lietuvos Šauliams papirko šautuvius. Po \$10.00: Antanas Staugas, Jonas Čepikas, Daminykas Taraška, Vaclovas Zaremba, Juozas Vizinis. Po \$5.00: Daminykas Taparuskas, Povilas Bernotas. Po \$2.00: Vladas Songaila, Franas Jakaitis, Jonas Trokimas, Jurgis Krikščiūnas, Juozas Svetika, Zigmas Tvarijonas. Po \$1.00: Jonas Dicis, Jonas Zdanaitis, Andrius Žukauskas, Vincas Kaškonas, Petras Krikščiūnas, Veronika Milašienė, Julius Slavinskas, Antanas Ulickas, Aleksandra Kikutis, Martinas Bučis, Franas Valinskis, Antanas, Milašis, Viktoras Sirenas. Viso aukų surinkta 88.50. Išlaidų už svetainę \$2.50. Pasiūsta Šauliams per Lietuvos Finansinę Misiją \$86. Visiems aukautojams tariu širdingą aciū.

A. Saugas, sekr.

Union City, Conn. 16 d. Vasario buvo surengta paminėjimas sukaktuvių keturių metų Lietuvos neprigulmybės. Mažų mergaičių choras sudainavo Lietuvą tėvyne mūsų "Lai gyvuoją mūsų tauta." Paskui kalbėjo vietinis J. Šunskis, nupiešdamas dabartinį Lietuvos stovį. Po jo kalbai ke-turios sesers Kundraičiūtės sudainavo "Bijunėli," paskui deklamavo F. Kundraičiūtė ir M. Sundžiūtė. Toliau kalbėjo advokatas Lukošius. po jo kalbai deklamavo A. Pranckitė, O Sandžiūtė ir F. Stačkūtė. Ant galo ad. Lukošiu paprašius, susirinkusi publika tris kartus sušuko "Ura! lai gyvuoją lietuvių tauta su sostine Vilniuje, lai gyvuoją lietuviška kalba."

Malonu prisimint, kad mūsų kolonija tokia maža o taip gražiai pagerbė mūsų tautai brangią šventę; turbut todėl, kad čia nėra savo kunigo, tai nėra kam surdumst geruosius tikslus. Pagyrimas visiems vietiniams lietuviams, ypač tėvams, kurie savo vaikelius mokina lietuviškos kalbos. Pasvalietis.

Amsterdam, N. Y. Musų kolonijoj beveik visos draugystės, išimant "tautos fondą" ir "vyčius," visokiais budais rinkę pinigų, vis siūsdavo per Politiską Komitetą (visų vietinių draugysčių centras), kuris tas aukas siūsdavo į Lietuvą, per Lietuvos finansų misiją. Gi "tautos fondas" rinkdamas aukas sakė, kad jas renka Lietuva, bet nesakė teisybę, kad renka klerikalų partijai, nes siuntė ne į L.F.M., bet į savo centrą. Kuomet LFM atsišaukė į visuomenę, kad atsiųstų draugystės ir kuopos savo narių paveikslus, tai musų draugystės, kurios per ilgą laiką ir visomis įiegomis veikė bepartyvišką darbą Lietuvos labui, nesuskubo priduoti savo paveikslus į rengiamą albumą, bet partyviškasis "tautos fondas" pasiskubino savo paveikslus nusiųst kaipo veikėjai. Nebūtų čia reikalo daryt užmetimas, kad "tautos fondas" savo surinktąs aukas, būtų siuntęs LF M., kad jas perduot Lietuvai, betgi dabar, rinkus aukas partijos reikalams ir savintis veikėjų vardą, ap-sivainikuojant albume talpinamais paveikslais, tai visgi yra keistas pasielgimas. Ir kam reikalinga lyst į visuomenės veikėjų eiles, jieškant sau ne užpelnytų garbės? Kodėl nepasijieškot sau garbės savo partijoj?

Lietuvos Sunus.

Cleveland, Ohio. Sv. Jurgio lietuvių parapijon atėjęs kunigas Vilkutaitis bandė užvesti tokią tvarką, kokia yra kitų tautų katalikų parapijose. Jis pirmiausia panaikino ėmimą įžangos. Tuomi pasipiktino "geri katalikai" iš vyčių abazo, ir kilo lermas prieš kunigą. Kaip, girdi, tas gali but, juk tokiu būdu visi bedieviai ims eit bažnyčion. Ir įžanga vėl sugražinta, tik vieton 10, pradėta imt 25 centai. Kadangi tokios įžangos jau seniai popiežiaus ir vyskupų yra užgintos, tad kasžinkas apie apie tai davė žinią vyskupui. Vyskupas Schrems, norėdamas persitikrint, atsiuntė slapta lietuvių bažnyčion savo detektivus, kuriuos čia ir užpulta, reikalaujant įžangos. Ir dabar vyskupas griežtai prisakė kunigui Vilkutaičiui įžangą panaikint, be išsikalbėjimo. Ditto.

Athol, Mass. 9 d. Kovo kasžinkur prapuolė 8 metų mergaitė. Ona Markauskiūtė. Manoma, kad ji upėje prigėrė, bet iškirtus ledą ir visai išjieskojus, niekur nesurasta. Dabar tamsūs žmoneliai kalba, kad ją žydai pavogė savo velykomis.

A. Ivašauskas.

Redakcijos Atsakymai.

Ten Buves. Tamistos žinutes visada priimsime, tik malonėkit mums jų suteikt kuotankiausia.

Varnai. Juokus sunaudosime prie progos. Kita raštelio dalis nenusisekusi, spaudoj sunaudot negalima.

Bridgeportiečiui. Ką gelbės pasargos Bridgeporto lietuviams, kad nesiduotų save kirpt Garmui ir Bagdonui? Juk jie jau nukirpti.

APIE ĮVAIRIUS DAIKTUS

CIGONAI.

Suvienytose Valstijose, sykiu ir Kanadoj yra apie 12,000 anglo-ameriko cigonų kurie taip kaip ir Europoj, gyvena sulyg savo bočių papročių, kilnodamėsi iš vietos į vieta, arba gyvena jie be namų, važiuodami per miestus ir kaimus. Pirmiaus jie važinėdavo arklų traukiamais vežimais, bet vėliausiais laikais didesnė jų dalis, taikantės prie aplinkybių, metė arklus ir ėmėsi kelionės sunkiais ir lengvais automobiliais, sykiu pirkliadami automobiliais, kaip kad seniaus jie pirkliadavo arkliais, ir kaip pirmiau jie buvo gabūs prie arklų, taip lygiai jie šiadien yra gabūs ir prie automobilių.

Neseniai vienam laikraščio korespondentui teko lankytis cigono Smith abaze, ne toli nuo miesto Cleveland. Korespondentas pasakoja, kad Smith vienos dienos bėgyje praleido penkis automobilius. Išryto jis išvažiavo iš savo abazo fordu, sugrįžo už trijų valandų jau chevroletu, kuriuom išvažiavęs po tulo laiko jau sugrįžo pierce-arovu ir netrukus tą išmainė ant roll-royce, ir kol buvo laikas gulėti vakare, jis turėjo vėl forą. Tą dieną Smith savo mainais pelnė penkis šimtus doliarų, ir savo pirmąjį automobilį "ford" gavo atgal dykai.

Tame pačiame abaze, apat Smitho buvo dar keli kiti cigonai, kurie vertėsi kaip ir Smith, maininkavo automobiliais. Smith turi pinigų kiekviename didesniame mieste, žymesnėse bankose, visoj šiaurinėj Amerikoje. Mažiausia suma, kokią jis tada turėjo vienoje bankoje, buvo \$1,800, gi kitoj bankoj didžiausia suma buvo \$10,000.

Moteris Smitho abaze ne užsiima jokiais "burimais." Jos trusiasi apie virtuvę ir vaikus, pasipuodę purpurinio raudonumo spalvų drabužiais ir savo palukus susipynę į didelės kasas, iškaišytas aukso medalikėliais. Kiekviena jų ant kaklo turi auksinius ir perlinius karolius. Apevusios jos auluotais čeverykais, kainuojančiais po 20 doliarų ir pančiakomis po keturis doliarus už porą. Tiki į bibliją ir kalbėdamas jos tankiai cituoja ištraukas iš biblijos, bet kalboje ir apsiėjimuose pasirodo, kad biblijoje svarbos jos ne deda.

Cigonų skaitlius kas metai didinasi, nes nevien kad jie patįs tarp savęs veisiasi, bet randasi dar ir kitokių rasų žmonių, daugiau sia Pacifico aplinkėse, kurie meta savo senesnio gyvenimo sistemą ir imasi besikilnojančio gyvenimo, lygiai kaip ir cigonai, kad tokiu budu lengviau gyvent be fiziškojo darbo, sau gyvenimą pelnant šį-tą parduodant. Iš Europos irgi kas metai atvyksta vis didesnis cigonų skaitlius ir slapta keliasi per upę Rio Grande, į Suvienytas Valstijas. Yra sprendžiama, kad laikui bėgant, visos tos besikilnojan-

čios rasos susimaišys ir suverters naują tipą "amerikonų," kuris užviešpataus visą šiaurinę Ameriką. Tam šiadien pasitarnauja aplinkybės, kada valdžia daboja ir varžo tik darbininkų ateivystę, visai ne kreipiant atydos į veltėdžius, kurių mišrios kasdien smarkiai auga, nenorinčių dirbt sunkesnį, fizišką darbą ir įjieskančių tik lengvo gyvenimo, vis daugiau ir daugiau randasi.

GIESMĖMIS IŠVILIOJA ŽIURKES.

Europoje šiadien yra nesuskaitomi milijonai žiurkių. Kiekvienas beveik gana gerai pažįstate žiurkes ir žinote jų įkūrimą ir pavojingumą. Jų pirmiaus buvo daugybės, bet jos labai išsiplatino laike karės. Tad jų dabar yra didelė daugybė ir Vengrijos sostinėje, Budapeste. Neseniai ten atsirado žmogus, kurs pasigarsino, kad jis gali apvalyti miestą nuo žiurkių, laike 24 valandų. Nuokart nelabai kas jo pasiskelbimui norėjo tikėti, bet visgi atsirado kelios restauracijos, kurios pasidrasino pabandyti, kadangi restauracijose didžiausia bėda su žiurkėmis, nes lipa ant stalų, ir ėda sykiu su svečiais, ant grindų viena pro kita ėina kaip vyrius, kandžioja mberims ir vaikams kojas, na ir kitus savo pavojinguosius darbus atlieka. Bandymai pasirodė pasekmingi ir visos turtin-gesnės restauracijos tapo apvalytos nuo žiurkių. Tas žmogus, kuris ikišiol dar niekam savo pavidės nėra pasakęs, rusyje pastato katilaitį su kokiais nuodais, sudarytais iš nepažįstamų žolių mišinio, pats kampe užsiglaudžia ir užsidengęs galvą juodu kyru, ima dainuoti. Jo daina susidaro pusiau iš niuniavimo be žodžių, pusiau iš dejavimo. Žiurkės išgirdę jo balsą, ėina prie katilaitio su nuodais, ir net besivaržydamos ragauja nuodus, nuo kurių greit stimpa. Pasirodžius pasekmėms, miesto valdžia pakvietė tą žmogų apvalyti visą miesto istaigas. Jis sutiko tai padaryti už 20,000 kronų, bet kada jis išnaikins žiurkes miesto istaigose, užmokėta jam tik 9,000 kronų, todėl jis atsisakė daugiau su savo galybe patarnaut kam nors pirmiau negu jam bus užmokėta pareikalauta pinigų suma iškalno.

MORFINIZMAS.

Šiais laikais morfinizmas tarp žmonių platinasi su labai dideliu spartumu, visose šalyse. Ypač pasibaigus pasaulinei karai morfinos naudojimas labai prasiplatinė, ir įdomus kaip ir cigonai, kad tokiu budu lengviau gyvent be fiziškojo darbo, sau gyvenimą pelnant šį-tą parduodant. Iš Europos irgi kas metai atvyksta vis didesnis cigonų skaitlius ir slapta keliasi per upę Rio Grande, į Suvienytas Valstijas. Yra sprendžiama, kad laikui bėgant, visos tos besikilnojan-

ra kurkas nuodingesnė ir pavojingesnė už alkoholi, nes nuodija abelną žmogaus organizmą, silpnina protą, trumpina atmintį ir žmogų daro niekam netinkančiu, arba kitaip sakant, morfina yra nuodai. Morfina paralyžiuoja smegenis, pagimdymo galvoj didelį užimą ir atima visus pajautimus ir galiaus pagimdo nepaprastą miegą. Tik ji vienai veikia ant žmonių, kitaip ant gyvulių. Žmogui vienok ji yra pavojingiausia, nes šuniui reikia jos dešimts kartų daugiau negu žmogui, o paukščiui dar daugiau, kad jų organizmą užnuodijus. Morfina daktarų yra naudojama prie ligonių apmarinimo prie skaudžių operacijų, kad padarius skausmą ne jaučiamu. Morfina dar yra įčirškama po oda ir tokiems ligoniams, kurie negali užmigti. Betgi šiadien žmonės šituos nuodus liuosnoriai geria savo smagumui ir tokiu budu save nuodija, naikindami savo gyvybę.

MERGAIŲ ŽINDO LIUTĘ

Tulas Mac Cabe ir Johannisburg (pietinė Afrika) pasakoja kaip jam pažįstamai mergaitė parsiėjo gyvent su liutuku. MacCabe yra žentas garsaus medėjo F.Swart. Pati jo neseniai numirė. Swart tankiai leishdavosi ir tolimas keliones savo medžionėse ir kartą su pačia nukeliavo net iki krakadilų upei. Jie su savimi turėjo ir poros metų seną šavo dukterį, kuri vieną dieną, tėkams nepatėmėjus, nežinia kur dingo. Per aštuonias dienas mergaitės visur ir visokiomis budais įjieskota, ir nė kaip ne surasta. Tik paskutinėje dienoje į Swarto palapinę atėjo du bušai, net patroskė, ir skubindami prašėko: "Baltasis žmogau! Imk šautuvą ir skubinkime į girią, nes mės atradome tavo dukterį."

Swart pasiėmė šautuvą ir visi trys greitai leidosi girion, einant atsargiai, upės krantais, augštomis uolomis, net kol uolų dauboje patėmė žmogulint didelę liutę. Ją žindo du maži liutukai ir mažoji Swarto dukrelė. Swart šovė į orą: "Liutė išsigandus pabėgo girion, o su ja ir jos vaikai, mergaitė paliekant ant vietos. Mergaitės drabužiai buvo visai sudraskyti ir abidvi jos rankos perdrėkštos, bet šiaip visa sveika."

Už poros metų Swart vėl lankėsi tose aplinkėse, tik prie upės Limpopo. Vieną vakarą parėjęs namo, savo dukterį rado stovint ant upės kranto akmenais metant į kitą upės pusę, kur stovėjo galvas iškėlę du liutai. Mergaitė pamačius pareinant tėvą, jam rodydama liutus pasakė: "Tai yra tie du šunias, kurie anais sykiiais mane pernešė per upę."

POPIEŽIAUS TIARA.

Popiežiaus tiara, kuri uždėta ant galvos popiežiui Pijui jį vainikuojant, yra padirbta iš švelnaus aksomo, kurs išlaukinėje pusėje yra apvilktas labai plona sidabrine bleke. Paviršius yra paskirstytas į tris dalis, atskirtas plonos aukso blėkės vainikais. Pirmas tų vainikų yra papuoštas dviem

eilėm originališku perlu, 16 rubinu, 3 šmaragdais, 1 akvamarinu, 2 mažesniais rubiniais, šafiru, 5 granatais ir 3 pailgais rubiniais. Antrasis vainikas yra išpuoštas 2 šmaragdais, 3 pailgais rubiniais, 1 krizolitu, 2 akvaramais, 16 mažų rubinų, dviem eilėm perlų, 3 šafirais, 5 pailgais rubiniais, ir 8 šmaragdais. Trečias vainikas turi 16 mažų pailgų rubinų, 2 šafirus, 2 didesnius rubinus, 1 ametiką, 3 akvaramus, 1 granatą, dvi eiles perlų, 8 aukso vietas su 3 šmaragdais, 1 pailgų rubinu, 2 šafirais, 1 krizolitu, ir 2 ametikus. Tiaros viršunė baigiasi auksine bleke su 8 rubiniais ir 8 šmaragdais. Pačioje viršunėje yra mėlynos emalijos kamuolėlis, ant jo stovi kryžius, papuoštas 11 briliantų. Nuo tiaros, ant popiežiaus pečių kabo dvi plaidios štangos, ant kurių yra vainukuoto popiežiaus herbai, išpuošti tapatais, šmaragdais ir kitais brangiais akmuočiais. Abelnai tiara papuošta šešiomis eilėmis perlų, kuriuose yra 540 brangiųjų perlų, 146 spalvuotų akmenų ir 11 briliantų.

10 MOTERIŠKŲ PRAŠYMŲ.

Japonijoje tarpe inteligentų, moteris turi 10 privilegijuotų meidimų savo vyrams. Tie meidimai yra šitoki: 1). Meldžiu keltis sykiu su manim; 2). Meldžiu ne rėkaut ant manęs draugystėje vaikų ir senesnių žmonių; 3). Meldžiu man pasakyti kur ir ant kaip ilgai eini, jei iš namų ėini ilgesniam laikui; 4). Meldžiu man pasirodyti, kada iš namų išėini ir kada sugrįšiti; 5). Meldžiu pripažinti man tiesą pasidžiaugt tūlais mano geismų išsipildymais; 6). Meldžiu duot man tūlą sumą pinigų mano reikalams; 7). Meldžiu nereikalaut nuo kitų to, ką pats gali padaryti; 8). Meldžiu nedaryt vaikams matant to, kas galėtų duot jiems blogą pavyzdį; 9). Meldžiu duot man tinkamo laikiko kasdieniniams pasiskaitymams ir darbams apie save; 10). Meldžiu ant manęs ne rėkaut "oi kora (ei, tu!)", nes esu tavo žmona ir todėl turiu but tavo guodojama.

VALGO BLAKES, VORUS IR ŠERANČIUS.

Ką žmonės šiadien nesuvalgo? Visą. Bet, kad valgomą yra blakės, vorai ir šerančiai, tai mažai kam yra žinoma. O vienok tai yra faktas. Kaledonijos gyventojai vorus apkepinę prie ugnies liepsnos, valgo juos su dideliu apetitu. Arabijoj, laike stokos kitokio maisto, šerančiai yra gaudomi, džiovinami ir paskui malami į miltus, iš kurių kepama duona. Chinai vorus verda ir valgo taip kaip italai savo numylėtuosius makaronus. Blakės irgi yra kaip kurių rasų gardumynais. Blakes su dideliu pasigardavimu valgo Amerikos raudondžiai indijonai. Senovės grekiniai irgi skaitė didžiausiais gardumynais, ypač Aeliano laikuose. Apie tai savo raštuose kalba Aristotelis ir Aristofanas.

LIUSOJI VALANDA.

(Jauimo skyrius)

Motina.

Nusiskynus žydinčią gėlę, žiurėjo į ją, giliai užsimąščiusi. Jos galva nusviro žemyn, ir gėlė iš jos rankos nukrito ant žemės, su gailiu jos akių palydėjimu. Vėjalis palengvėle putė, o gėlės ėmė viena prie kitos glauštis, lyg apgailaudamos likimą savo žydinčios draugės, gulinčios ant žemės.

—Labą dieną, mamyte—prakalbėjo jaunąs vaikas motinai, giliai užsimąščiusiai.

—L-a-b-a—atsakė lyg nenorėdama.

—Gėles skinat, mamyte?

—Vieną... Ir giliai atsiduso.

Jis pamatęs ant žemės gulinčią gėlę, lenkėsi ją paimti, bet motina uždėjus jam ranką ant peties, tarė:

—Patinka tau gėlės? Bet šita ne tau. Darželyje yra jų labai daug ir įvairių, tad gali pasirinkti ir nusiskinti dailiausią, aš leidžiu.

—Bet leisk, mamyte, paimt ir šita, nuo žemės.

—Duodu tau valią, vaikeli—ir ėmė nuo jo tolintis, retais žingsniais eidama nuo jo šalin.

Jis giliai užsimąšė ir ranka pasirėmęs ant žemos tvorelės, ėmė galvot, ką reiškia motinos žodžiai, "duodu tau valią." Ilgai galvojo žiurėdamas į gėlę, vystančią ant žemės. Jam begalvojant, netoli pasigirdo jaunimo dainos balsai "Turėj" motin didį vargą kol ji mane užaugino—o ha, o ha, o ha, o ha!" ir tt. Galiaus jis pasimė nuo žemės gėlę ir žengė ton pusėn, kur buvo gir-dima daina. Įėjo per duris triobon, kur jaunimas taikė balsus prie antros dainos. Jaunimas pamtęs jį sušuko: Eikšia, padėk mums dainuot."

Jauna Juzytė priėjus prie motinos tarė jai:

—Mamute, pasiklausyk, kaip mūsų Daininykas gražiai dainuoja. Jis jau tris metai kaip lanko M. Petrausko konservatoriją.

—Girdėjau, vaikeli, kalbant apie kompanitorij Miką Petrauską, bet dainuojant jį girdėt neteko. Labai norėčiau išgirst nors jo mokinį.

—Taip, taip, mamute, dabar išgirsi. Na, Daminykai, padainuok man su mamute.

—Taip, Juzyte, mamutei aš visada patarnausiu. O kasgi man pritarš?

Juzytė akis nuleido ir nedrasiai atsakė:

—Mamutei ir aš patarnausiu...

—Tikiu, kad susitaisyšime.

—Tik kasžinkaip pirmu kart seksis.

—Na, tai ką dainuosim?

—Sudainuokim "Ant marių krantelio."

Pabaigus dainuot visi suplojo delnais.

Vienas vaikas pasikėlęs nuo suoloelio, žiurėdamas į mergaičių būrį, tarė:

—Bene panelė Onytė dabar padainuos?

—Kas? Kokia "panelė"? Ką tas reiškia?

—teiravosi Daminykas.

—Tai mandagumas.

—Mandagumas? Kame? Ar lenkiškame žodyje? Lenkai yra mūsų amžini priešai ir lai jie prasmenga su savo poniškumais.

—Atleiskite, bet koks kitas sakinyš butų tinkamu prie mandagumo?

—Argi nebutų mums visiems smagiau, jeigu mes vartotume "guodojamas"? Juk butų kurkas patogiaus sakyti — guodojama Onytė padainuos.

—Labai gražiai skamba.

—Labai yra tinkama, vaikeliai — tarė motina.—Mokinkitės ir pratinkitės vienas kitą guodot.

Juzytė giliai kasžinką užsimąšė, ir ranką atsirėmus į pianą, kartais nedrasiai žvelgdavo į Daminyką.

Algirdas pakilo iš sėdynės ir artindamasis prie durų, balsiai pasakė:

—Tai linksmas šis vakaras; turėsiu ką parašyt į laikraštį—labanaktis visiems!

—Pabuk su mumis, Algirdai, eisim visi sykiu—šaukė jaunimas.

—Matai, kad ir mūsų mamytė kartu su mumis linksminasi—tarė Daminykas.

—Kurgi ne, vaikeliai. Man labai smagu su jumis praleist laiką ir pasiklausyt jūsų dainelių, ir pasikalbėjimų. Algirdai, vaikeliai, pabuk kartu su visais.

Algirdas priėjęs pabučiavo motinai ranką ir tarė:

—Miela mamyte, aš niekad jus ne užmiršiu, nes esate labai maloni. Tikra mano motina. Tai pasakęs Algirdas greit išėjo per duris.

—Keistas tas Algirdas — tarė kasžinka iš jaunimo burio.

—Matot, vaikeliai—tarė motina. Algirdas jau nuo kelių metų neturi tėvų, o koks jis mandagus, ir kaip jis moka su visais gražiai ir mandagiai apsieit!

Jaunieji, supratę motinos kalbos jautrumą, ėmė nerimaut ir pradėjo skirstytis namo. Juzytė, kaip namiškę, pasiliko su motina, tik Daminyko prašė, kad tas pasiliktu ilgesniam laikui.

—Bet, Juzyte, aš negaliu.

—Tik kelioms minutoms.

—Bet.....

—Ką, bet?

—Mamytė jau pavargus.

—Tai, ji ne pyks—ar taip, mamyte? —paklausė atsikreipus į motiną.

—Taip, dukrele, svečias gali pasilikt.

—Daminykai, duok man tą gėlę, kurią turi prie švarka prisisegęs.

—Negalima.

Juzytė prišokusi prie Daminyko, ištraukė iš jo švarko gėlę, ir linksmai žvalgydamosi, tai į motiną, tai į Daminyką, balsiai sušuko:

—Negalima? Štai, jau pas mane.

—Tai visgi tas ne mandagų, Juzyte. Šita gėlė yra mamytės nuskinta jūsų darželyje.

—O aš ar ne mamytės?

—Juokdar esi, Juzyte.

—Kaip?

—Suprantama, kad mamytės, ir kartu motinos Lietuvos duktė.

Daminykas greit prišokęs prie Juzytės, atėmė iš jos gėlę ir ją įkišo motinai į plaukus. Motina atsiduso ir pasikėlė nuo kėdės, nuėjo į savo kambarį.

—Bet, Juzyte, jau laikas mums skirtis—tarė Daminykas.

—Skirtis? Koks keistas iš tavęs, Daminykai—tarė jam spausdama į dešinę ranką.

—Ką tas reiškia — Daminykas klausė.

—Kas?

—Rankos suspaudimas.

Ji apkabino rankomis jo kaklą ir savo galvą priglaudė prie jo krutinės.

—Ką tas reiškia, Daminykai?

—Meile.....

Ir abudu jie susiglaudę stovėjo, giliai užsimąšę.....

J. Žukauskas.

Pavasaris.

Ir vėl saulutė šiltesnė šviečia,
Po jaja sniegelis su ledais tirpsta;
Pavasario dienos į laukus kviečia,
Išsilgus siela, gražybėj virpsta.

Pradėt' žaliuot žalia pievelė,
Medeliai sprogti, skėstis lapeliai;
Paukšteliai dirba ir vėl gūtele,
Miškuos tik skamba, čiučia balseliai.

Ir mės sulaukė liuosos dienėles,
Einam į laukus pasivaikščioti,
Suradę gėlę kur ant pievelės,
Norim nuskyne pasididžiuoti.

Kur tik pažurim, visur žaliuoja,
Gamtos gražumas, kaip gali gauti,
Kai ir upelis miškais vingiuoja—
Net noris' kartu su juo keliauti.

Ir vėl saulutė šiltesnė šviečia,
Po ja sniegelis su ledais tirpsta;
Pavasario dienos į laukus kviečia,
Išilgus siela gražybėj virpsta.....

P. Aukštikalnis.

Rodyk man kelią.

Rodyk man kelelią į žalią girėlę,
Eisiu, gal išgirsiu dainuojant mergelę.
Nuėjęs į girią ir aš uždainuosiu,
Iš didžio liūdėsio, gal ją pažuosuosiu.
Štai, jaunas broleli, žalių girėlė;
Ten gailiai dainuoja nuskriausta mergelė.
Nuėjęs paklauskie, ko ji nerimauja
Gal jauną bernelį ji apgailėstauja?
Jis žuov. Jis mirė už laisvę, tėvyne;
Priešo vilyčia pervėrė krutinę.....
Jis guli, jis ilsis' šaltoje žemele,
Jo kapą puošia žalieji berželiai.....
Vėjaliai pučiant, berželiai siubuoja,
Raiboji gegutė, pritaria, kukuoja.....
Ona Ambras.

P. Aukštikalnis.

UŽ PORĄ ČEVERYKŲ.

(Tąsa)

tyro oro, daugiau saulės spindulių, jeigu geidi savo gyvenimą pratęsti, o leisdamas savo dukterį man už darbininkę, tą visą igytum, aš jum prižadū, kad nē jus dukte, nē jus ant manęs nerugosite už permainą gyvenimo, aš užtikrinu, kad turėsite daug geresnę vietą gyvent negu kad čia turite ir busite abidvi daug linksmesnės. Aš manau, kad jum dukte pirma manęs šiek tiek papasakojo ir man labai svarbu yra žinot ką nusprendėte daryt su mano pasiula.

—Aš palieku Juzę valioj. Jeigu Juzė geidžia miesto permainos ant kito, aš su mielu noru sutinku, kad mano dukte tarnautų lietuviai, vietoj kokiam kitam svetimtaučiai, jeigu ji tik kuom gali.

Motina su Noresiu savo akis užmetę ant Juzės, laukė ką ji atsakys. Juzės akys sutikę Noresio akis, nusileido žemyn ir tyliai, vos tik girdimu balsu tarė:

—Aš labai sutikčia užimt tą vietą, jeigu tamistos manęs norite ir užtikrinte, kad aš darbą atliksiu gerai ir neužsiplėnysiu grumojimą tamistos. Man taip atsibodo šiame, taip nesmagiame mieste gyvent, taip atsibodo....

—Tai gerai bus viskas, darbas yra tavo. Iš mano pusės grumojimų nē jokių nebus, gali išlėsti ramiai.

Potam sekė kalba apie įvairius atsitikimus, žmonių gyvenimą, mokslą su mokslais, ant galo priėjo net prie Lietuvos valstybinio darbo ir politikavimo visokio plauko politikierių. Noreisis entuziazmu užsidegęs kalbėjo:

—Męs visi, kokiais nebutume, turime šiadien nusilenkt prieš gyvuojančia mažiutę, visų suspausta valstybę ir jos vadovus, kurie stengiasi iš visų savo jėgų Lietuvos mažą republiką statyt ant tvirtesnio pamato, ir jie tą daro nežiurint pašaliniių ir vidujinių kliučių; valstybė po valstybei pri-pazįsta Lietuvą, duoda daugiau energijos mūsų pirmiems už Tėvynę kovotojams ir jie išsiūsoję dėl Lietuvos labo dirba, nežiūrėdami augstos pagarbos, nē didelių atlyginimų. Tik žinoma, reikia mums visiems už jas ir stot. Daugumas Lietuva peikia, kad ji yra šiadien adbudavota ant senų kapitalizmo pamatų, kad buržuazija darbininkus išnaudja, darbas yra mieruotas ir pagal mieros už jį užmokama, viskas už pinigą galima pirkt, o darbininkas, spēka pasaulio, turi gyvent gyvenimą skurdo ir visokių nedateklumų. Tas iš vienos pusės teisingai skamba, darbininkas yra išnaudojamas tik už jo paties nežinystą, nes jis gyvena be mokslo, be jokio supratimo apie šiadieninį komercijos stovį. Darbininkai tegul susipranta prid mokslo, prie apšvietos tegul žengia, tegul savo vaikučius mokina kiek tik išpaskutinio gali, o matysim, kad viskas virst povaliai gerojon pusėn. Man sindikalizmas mažai kuo skiriasi nuo bolševizmo, nes pastarajam yra daroma, kad sulyginus visus žmones į vieną vienodumą—vergiją—išskiriant komisarą, nuo kurio jau vertumas kyla lyg pačiam diktatoriui, savo tipiškios doktrinos ir jeigu darbininkas—tikras darbininkas, kurs su spatu kelią taisy, pasipriešins, bus lyg sunytis be jokio teismo prieš surinktus kitus darbininkus, kad išgasdinus, nušautas. Tai darbininko rojus ir visiems ligybė. Aš jų buči neminėjęs, bet kad iš lietuvių atsiranda tokių, kurie užtaria už tokią tik išmėginančią valdžią, kuri durtuvo, šautuvo ir bado įrankiu išnaikina milijonus žmonių, tai žmogui, kurs turi nors kudiokio protą, apie tai apsvačius, plaukai stojasi, kad vietoj užstot už Lietuvos valdžią, savo žmonių valdžią, jie užstoja kokias tai žydiškus, rusus budelius. Atsiprašau jus, Rygaičiene, ir tavę, Rygaičiute, kad mano meilė dėl tėvelių, tėvynės taip buvo kilna.

Gal nenorit matyt žmogų įsikarščiausių. —Męs nieko apie Lietuvą nežinome, nē dukte, nē aš, neiname į lietuviškų pramogų vakarus. Ačiu už papasakojimą, męs nepykstam ir norime girdēt ką naujo.

Noreisis pabaigęs savo kalbą, atsiveikino su Rygaičiene ir Juzę ir išėjo Juzei palaidėjus. Noreisis uždūrįs vėl paėmęs jos ranką spaudė ir dėkavojo už malonų vakarą, kurį tik pas Juzę praleido. Sau vienas keliaudaams mane: žmonės, kaip žmonės,

tik labai biednai gyvena, bet savo kambarius netingi prižiūrēt, o tokį urvą užlaikyt / svariai nuo dulkių ir miesto dūmų, tai yra biskų darbo.

Noreisis ateidavo pas Juzę sykį į savaitę, pagelbēt jai gramatikoj, kurią Juzė greitai persiēmė, o gal tai buvo iš Noresio pusės taip daroma, kad jam kasdien Juzė buvo gražesnė ir jis prie jos jau geidė daugiau ir daugiau but, nepaisėdamas, kad Juzė yra taip biedna, nes save nusiramino, kad Juzė yra protinga mergaitė ir jam tiktu už gyvenimo drauge, jeigu jis ją tik prisiviliotų.

Prabėgo visara jiems taip bedraugaujant. Atėjo ruduo, nutepdamas visą žalumą visokiais dažais, ir vieną nedėdienį randame juos į lankus laukus atvažiuavusius. Jie susėdė ant kalnelio, žiūrė į krutaničius, geltonus lapelius, tai vėl vėjo tolyn nunešamus. Bežiūrėdami į visą vasaros gražybę, dingstančią, staiga nuliusta.

—Kaip man yra nemalonu žiūrēt į tuos puolančius lapelius, į tą permainą, kuri iššluoja visą kas yra pasenę, net šurpulis nukrečia pamislinus, kad ir mės, suaugę, busime perkeisti į naują gentkartę. Gal taip yra ir geriau, kad mirtis viską metais po metų maino nes jeigu nemainytų, tai kažin kas atsitiktų su šio pasaulio niekystėmis, visokios rūšies, užėjusiomis vietą tarpe gyvenančių geru žmonių? Net linksma kita kart yra pažiūrēt į mažus, bėgiojančius vaikučius, turint omeny, kad jie užaugę, mus po žeme paslėpus, ir patįs gyvens čia ant šio skritulio, retai kurį iš mūsų mirusių atmindami, atiduodami garbę už gerus darbus, kurie buvo nuveikti dėlei ateinančių gentkarčių. Sakau retai kurį, tik kuom nors atsižymėjusį, kurs ką nors paliks dėl ateinančių gentkarčių naudos, nes tokį žmonelį kaip aš, nēkuom neatsižimėjus, bus greitai pamiršti ir pasaulis nepasiges mūsų netekes, nes vietoj mūsų bus kiti, daug gabesni ir su civilizacijos kilimu prasi-tobulinimu. Ir iš mūsų gyvendamas kiekvienas kokių svajonių neperleidžia, kokių pagėdavimu neturi, o vis tapt kuom nors iš-mintingesniu už kitą ir išigijus pagarbos vainiką, nešiot jį ant savo galvos, kad kiti visi skurduoliai prieš garbe apdovanota savo galvas nulenkt labai žemai. Bet jiems, arba mums, besistengiant, bevargstant ant šio vargų pasaulio, ateina ant galo mirtis ir pagelba, neradusiam pasilsio čia duoda amžiną pasilįs kapuose, iš kurių jau niekad neatsikelsim.

—Juzyte, kalbat apie gyvenimą labai šaltai, nē kiek nepažvelgdama į linksmesnę pusę.

—Linksmesnę?

—Nereikia nē kuomet nelaimė, vienai arba kitai, pasiduot ir žiūrēt į gyvenimą kaip kokį tuštumą, kurį pripildai, kol jame širdis plaka. Gyvenimas yra panašus bile kokiam lošimui, jis negali but metais po metų vienodu, turi mainytis, tai geryn, tai blogyn.

—Labai lengva kalbēt apie nepasidavimą buvusiai nelaimėi, bet jeigu ta nelaimė sugriautų visus padorius gyvenimo pamatų, ką tuomet darytum?

—Stengėsi iš naujo tvirtesnius pabudavot.

Juzė nutilo, galvą palenkus žemyn žiūrėjo į baigiantį suvyst lapą, kurį tarp pirštų vartė ir viena sau manė: kad tu žinotum kokia buvo mano laimė, taip su manim nēkalbėtum, greičiaus gėdintumeis turēt mane šiadien čia už savo drauge. Bet man ant kaktos nēra užrašyta ir pakol kas dar, aš tau jos nepasakiau.

Noreisis žiūrėdamas į jos nuliudusį veidą, labai pasigailėjo jos. Staiga apkabino Juzę, kad ta negalėjo nē pasikrutyti.

—Juzyte, vis kalbi apie kokią ten nelaimę, didelį vargą, kurs gvybė lyg kirste pakerta, bet aš žinau, kad tik buvo menkniekis ir aš myliu, Juzyt, tave, jau myliu seniai, bet ikišiol aš nedrįsau savo meilę išreikšt. Tu esi tokia nuliudus ir man labai darosi nesmagu bežiurint į tave. Aš noriu tave vietoj man but darbininke, kad butum žmona—gyvenimo drauge, per ištisą savo gyvenimą. Aš suteiksiu linksmumą, pilną gyvenimą, kurs išvays, nē ženkle nepaliks tiems ludėsiams.

—Paleisk mane, meldžiu. Aš nēsu verta meilės. Męs niekad negalėsime daugiau

(Bus daugiau)

POPIEŽIAI.

4. Popiežių valstybės įkurimas (754). Steponas II ir Pipinas Mažasis. Langobardai beveik visai buvo išstumę bizantiečius iš Italijos, palikdami jiems tiktai Venecijos, Ravenos, Romos ir Neapolio miestus su apylinkėmis. Pagalios ir Ravena buvo paimta, langobardai traukė ant Romos. Artinosi sprendžiamoji Italijos valanda. Ar susijungs ji, kaip Galija, vienos germanų tautos valdžioje?—Ar įgys ji Langobardijos pavadinimą, kaip Galija buvo įgijusi Francuzijos, Britanija—Anglijos vardą?—Langobardai pasirodė persilpni, ne sugebėjo atlikt tą žygį.

Popiežius Steponas II, kuris turėjo savo politiskus tikslus, visomis priemonėmis stengėsi neprileist langobardų prie Romos. Jis mėgino atkalbēt langobardų karalių nuo jo sumanomo, kaip kadaisė Leonas Didysis atkalbėjo Atilą, bet be pasisekimo, jis kreipėsi pagelbos į Rytų imperatorių, bet jos negavo.

Tada jis ryžosi pats keliaut į francuzų žemę prašytis užtarimo. Ten įvyko faktas, kuris turėjo neapsakomai didelę reikšmę francuzų valstybės, popiežijos ir katalikų bažnyčios istorijoje. Steponas II, atvykęs francuzų žemėn, patepė majordomą Pipiną Mažąjį francuzų karalium. Pipinas, atsilygindamas jam, du sykii žygiavo Italijon, atėmė iš langobardų žemę, gulinčią skersai pussalių tarp Ravenos ir Romos ir padovanojo šv. Peterui, atiduodamas valdyt jai vietininkui Romos vyskui.

20 paimtųjų miestų raktus Pipinas padėjo ant šv. apaštalo grabo. Bizantijos imperatorius per pasiuntinius prižadėjo Pipinui gausias dovanas, kad tik jis grąžintų atimtą iš langobardų žemę Rytų imperijai. Bet francuzų karalius atsakė, kariavęs ne pataikaudamas vienam kuriam, bet kad nusipelnius savo nuodėmių atleidimą, todėl joki žemės turtų pažadėjimai nepalengsį jo atimt iš šv. apaštalo, to kas jau dovanota.

Pasaulinės popiežių valdžios silpnumas. Tuo budu popiežiai virto pasauliniais valdovais, nepriklausomais nuo Rytų imperijos. Jų padėtis, kaip pasaulinių valdovų, buvo sunki ir neaprupinta. Jiems grėsė skaitlinių priešai. Nekalbant jau apie langobardus, kurie ilgai dar nenorėjo atsisakyt nuo savo siekimų, popiežiams pavojingi buvo Romos aristokratai ir galingi apylinkės seniorai. Juos visus dabar viliojo pasaulinis popiežiaus sostas. Varydami savo egoistišką politiką, jie stengėsi nuverst nepatinkamus jiems popiežius, kurstydami prieš juos Romos liaudį arba kitokiomis nedoromis priemonėmis ir pastatyt popiežiaus soste kurį saviškų, kartais nē ne dvasišką žmogų. Paskui, prisidengdami jų pastatytojo popiežiaus vardu, jie spaudė ir naudojo valstybės gyventojus, darydami su jais, ką tinkami.

Nenuostabu tai, jei popiežių sostą užimdavo žmonės netikę, žemos doros.

Buvo dar ir kitokios rūšies pavojaus pasaulinei popiežių valdžiai. Popiežiai negalėjo nē manyt, kad savo įjėgomis palaikius valdinių klusnumą. Jiems visuomet buvo reikalinga stiprių globėjų. Tokių globėjų jie galėjo rast tiktai tarp užru-bežio valdovų. Bet, dėja, tie globėjai greitai, užuot globoje, imdavo veržt popiežius po savo valdžią.

Toki tai buvo netvirtai pamatai, kuriais rėmėsi pasaulinė popiežių valdžia.

Tariamoji Konstantino Didžiojo dovana. Kad augščiau išskėlus Šventojo Sosto valdžią ir parodžius jos priešams, kad ji nelygi kitų valdovų valdžiai, bet turi nepaprastą kilmę,—buvo sugalvota legenda apie tariamąją Konstantino Didžiojo dovana popiežiui Silvestriui I. Tos legendos turinis toks:

Konstantinas Didysis, tuoj po savo krikšto, nutaręs suteikt Romos bažnyčiai nepaprastas tiesas ir tam tikslui parašęs popiežiui Silvestriui I raštą. Konstantinas—sako tas raštas—pavedęs popiežiui Laterano rumus, savo diademą, skeprą, savo raudonąją tuniką, visus imperatoriaus drabužius, valdžios ženklus ir papuošalus.

Jis nuėmęs nuo savo galvos vainiką gryno aukso, brangiais akmenimis apsaugytą, ir atidavęs jį popiežiui Silvestriui. Jis norėjęs, kad prieš popiežiaus butų kamiereriai, šveicarai, gvardija ir abelnai visi tie tarnautojai, kurie suteikia imperatorių valdžiai dydibes. Jis išsirinkęs sau naują sostinę, kad užleidis Romą Šventajam Sostui. Jis paskelbęs, kad šv. Petro sostas turįs stovēt „augščiau už visus pasaulio sostus“ ir, kad parodžius savo didelę pagarbą šv. apaštalui, jis pats, savo rantiomis, laikęs už pavadžių popiežiaus arklydininko pareigas. Dalydamas savo valdžią, jis pavedęs popiežiui pusę savo pasaulinės valdžios (dvasišką popiežių valdžią apima juk visą pasaulį).

„Męs davėm jam“ baigia savo pasakojimą legenda, „kar tu su mūsų rumais, Romos miestą, Italiją ir Vakarų žemę ir miestus.“

Ilgus amžius popiežiai rėmėsi tuo raštu, gindami savo pasaulinę valdžią, ir visuomenė tikėjo, kad raštas tas tikrai Konstantino Didžiojo rašytas. Tiktai XV amžiuje vienas istorijos tyrinėtojas (Lorenzo Vala) išrodė, jog raštas tas rašytas ne Konstantino Didžiojo, bet vėlesniais laikais ir todėl—netikras.

STEBUKLINGAS PASIULYMAS. Parduosiu ant trumpo laiko ukės, kurias gali išsirinkt iš 500, labai nupiginta preke, imokēt tik \$800. Yra gyvuliai, namai, ir viskas. Žinias suteiksiu dovanai.

P. D. ANDREKUS, 2141 W. 24-th St., CHICAGO, ILL. (11—12)

ROPER & RASIS Sermėnų prižiūrėtojai. 123 Oak Street, New Britain, Conn.

Mes esam pirmos klisos graboriai. Mandagus ir geras patarnavimas, Dieną ir Naktį. Ofiso telefonas 2632—2.

Jonas Rasis, gyvena, 15 Seymour St., New Britain, Conn. Telefonas 1605—4.

Kaslink geresnio dantų taisymo už pigiausią kainą, pasiklauskit Dr. Dupuis, 544 Main St. Worcester, Mass. Jis peržiūrės dantis dovanai.

Taupyk Leibelius Brangių Kuponu
PRADEK DABAR PIRKT
CHALLENGE PIENA

Rašyk bile vienu iš adresu, esančių ant kitos leibelii pusės del paveiksluoto dovanų katalogo.

“Apsimoka Taupyti Leibelius!”

“Nereikia daugiau kankintis be miego per ištisas naktis su verkiančiu kudiuku,” ji pareiskė, “nes aš jam duodu BAMBINO ir paguldau į lovą.”

Mėslungis, dieglys, suiręs pilvas, perpilni vuduriai suteikia mažyčiui bereikalingą nesmagumą

BAMBINO
Vaikbaitenis užreg. S. V. Pat. Ofiso

pašalina šiuos nesmagumus. Kudiklai mėgsta jį! Jie prašo daugiau! Aptiekose parsiduoda po 35c. arba norint, kad pristatūmė per pašta, tai reikia siųsti 40c. j

F. A. D. RICHTER & CO., Borough of Brooklyn, New York

United American Lines Inc. **JOINT SERVICE WITH** **Hamburg American Line**

NEW YORK—HAMBURG, DIRECT
Trumpiausi susisiekimai su visoms Centralinės Europos pueplaukoms.

LAIVAI IŠPLAUKIA KAS KETVERGA NUO PIER 86, NORTH RIVER, 46th ST., NEW YORK, KAIP 12.

Ruimai su 2, 4, ir 6 lovoms ant šių visų garlaivių. Specialiai valgomieji ruimai, rukymui ruimai, sėdėjimui ruimai ir pasivaikšiojimui dienai, visas tas patvarkymas trečios klisos pasažieriams.

Laivai: Hansa, Bayern, ir Wuerttemberg, taipgi turi kelius specialiskus kambarius. Du nauji 20,000 tonų, 3-ju sribų laivai RESOLUTE ir RELIANCE nešanti 1, 2, ir 3, klisos pasažierius, pradės plaukiot nuo 2 gegužės, 1922, ir išplauks mainais kas antrą utarniką. Dėl užsakymų kreipkitės prie mūsų agentų arba į UNITED AMERICAN LINES, INC., New York, N. Y. 39 Broadway,

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York, N. Y.

TIESI KELIONĖ LIETUVA PER HAMBURGA PILIAVA ARBA LIEPOJŲ

Važiukit visi parankiu ir tiesiu kelin! Lietuviai važiuojanti į Piliava aplenkia Lenkų juostą (karidorių)

VISA TREČIA KLIASA PADALINTA Į KAMBARIUS 2-ju, 4-riu, 6-šiu ir 8-nių lovų. ESTONIA — Balandžio 19-tą POLONIA išplauks — Balandžio 5-tą Trečios Klisos kainos: HAMBURGA \$103.50—PILIAVA \$106.50—LIEPOJŲ \$110.—

Dėlei laivakorėčių ir žinių kreipkitės prie savo agento.

SIŪSKITE PINIGUS Į LIETUVĄ ANT VELYKŲ.

Pakol kursas dar žemas, pasinaudokite, siūskite pagelbą savviems.

ŠIANDIEN KURSAS \$5.40 UŽ 1000 AUKSINŲ.

Siunciant didesles sumas, duoda specialiskai žemą kainą. Pinigus pasiunciate pagal dienos kursą

M. PALTANAVICIA,
15 Millbury St., Worcester, Mass.

AUGINIMAS VIŠŲ

IR

Kaip jas užlaikyt, kad iš jų
turėjus naudą.

(Tąsa)

XV.

KIAUŠINIAI ŽIEMOS METU.

Svieži kiaušiniai žiemos metu yra daug brangesni negu kitais metų laikais, todėl, kad žmonės daugiau jų perka, žinodami, kad jie dėl šalto oro nėra sugedusiais, ir, kad tada kiaušinių yra žymiai mažiau, nes didesnėje dalyje, laikanti vištas ukiniškai, kaip jau pirmiau sakytą, jų buvū kaip reikiant nesirupina ir todėl jos deda daug mažiau, arba ir visai nededa. Todėl žiemos metu, ypač didesniuose miestuose kiaušiniai yra vadinami "auksiniais" dėl savo brangumo. Užtai kiekvienas vištų auginytojas privalo pasistengti, kad žiemos metu į turgų galėtų pristatyt kuodaugiausia kiaušinių. Bet pas neprityrusius vištų auginytojus visuomet yra kitaip; vištos šeriasi, meta plunksnas gana vėlai, nekarta net Lapkričio ir Gruodžio mėnesiuose, ir todėl nesterėbina, kad vištos nusišpūnė dėl plunksnų metimo, kaip tik tuom laiku paliauja dėje, kad švieži kiaušiniai yra labai brangūs. Toki žmonės prie to pripratę ir tiki, kad tik taip ir turi but, ir todėl žiemai rengia vidurvasario kiaušinius, kad žiemos laiku juos brangiai parduot, nors tai yra niekas daugiau kaip tik vagystė, nes toki kiaušiniai parduodama kaip švieži, gerai žinant, kad jie yra seni ir netikę, ir todėl tankiausia tokių kiaušinių pardavėjai tik skriauda turi, nes jų parduodamus kiaušinius, kas tik moka atskirti nuo šviežių, neperka, ir jų pardavėjai nurodo kitiems, kaipp neteisinga ir apgaviką. Bet tai dar nereikia, kad jau nerėikia vasaros kiaušinius palikt žiemai, arba atliekamus nuo vasaros mest laukan. Galima juos žiemos laiku gana gerai parduoti, tik reikia jais pasirūpinti, kad jie nesugestų, ir žiemos metu nuo šviežių beveik nesiskirtų. Tam sunkus darbas nėra reikalingas. Kad kiaušinius turėt ne persenusiais ir nesugedusiais, daug sunkenybių panešt nereikia, kadangi tas paeina nuo vištų auklėjimo ir jų užlaikymo. Paprastai jau žinoma, kada vištos paliauja dėje ilgesniam, ar trumpesniam laikui, kada jos šeriasi, arba meta plunksnas.

Paprastai visur labai giriama kaipp geras ir gerai dedančias vištas žiemos laiku, tai veislės "Plymouth-Rock" ir "Langshans." Bet jos nėra geresnės už paprastai visur kaimuose laikomas maišytas su itališka veisle, kadangi šios yra kiek pakantresnės ir geriau perkenčiančios šiaurvakarinį klimatą. Ir jei jos yra gerai užlaikomos ir užtekinai sveikos, jos gana anksti išsišeria, taip, kad pradeda dėt Lapkričio, ar Gruodžio mėnesiuose, ir tada, jei tik turi gerą priežiūrą, deda per žiemą. Tad čia ir yra privalomas kiekvieno vištas užlaikanciojo pasistengti duot gerą užlaikymą, kad tuomi vištas privedus prie ankstyvesnio plunksnų metimo, o kaip tik šerimosi laikas praeis, jos tuojuos ims ir dėt ir dės per žiemą. Prie tokių aplinkybių, kuomet vištos turi gerą užlaikymą ir yra sveikos ir viskuom aprūpintos, juo yra perėjimu ankstyvesnės, tuo jos anksčiau meta plunksnas ir anksčiau pradeda dėt ir deda iki Šausio mėnesio, kuomet netikusios, ar senės kvaksi ir ne deda. Tik reikia dar atminti, kad perankstyvas perėjimas nėra geru, nes jaunos vištaitės, kaip jau pirmiau sakytą, išsivysto per 6 mėnesius iki dėjimo, pradeda dėt peranksti ir peranksti paskui paliauja. Tas jau yra gerai patirta senų ir praktikoje daug prasilavinusių žmonių, kurie per metų eiles užsiima vien vištų auginimu.

Tad, kad priėjus prie gerų pasekmių, visuomet reikia rūpintis vištų geru gyvenimu, ypač reikia žiemos laiku jas prižiūrėti, kad savo gyvenimuose turėtų užtekinai šilumos, kad ne kentėtų šalčio ir ne persaltų, nes tas jas greičiausia suvargina, įvaro joms ligą ir tada žmogui darosi tik nuostoliai. Žiemai, jei galima, ir kiek galima, yra gerai turėti įrengtus vištinius prie gyvulių tvartų, kad būtų šilčiau, tik toki vištiniškai turi but užtekinai šviesus ir be oro traukimo, asloje iškloti šiaudais, pelais, šienai, arba nors išbarstyti sausomis smiltimis. Ir dar yra svarbu, kad vištos visuomet, ypač tamsiosė dienosė, turėtų ką kapstyti, kad jos turėtų ką veikt ir tokiu būdu vis būtų priverstos judėti; tam yra geriausia joms papilti kruvą smilčių, sumaišytų su grūdais, kad jos jas kapstyty, vis norėdamos ir tikėdamos ką nors jose rast. Grūdai su smiltimis geriausia tinka kviečių grūdai, sumaišyti su kalķėmis, smulkiai sutrintomis, ir su trintais kiaušinių lukštais. Kur šito vištos neturi, neturi ką veikt, ypač tamsiosė, suniurusiuse dienose, kokių žiemos metu netruksta, ten jos susirinkę snaudžia be judėjimo, įgauna sustingimą, persala, ima sirgti ir todėl paliauja dėje, ir paskui, kad ir norint, sunku jas nors ir geriausiomis priežiūromis pataisyti. Jeigu vištos paskui šeimynininką bėgioja ir karkina, lyg prašydamos lesalo, tai ženklas, kad jos yra nustojusios soties dėlei persilesimo, ir todėl tingi sau maisto pasijieškot, kuomet jo gali rast smilkyse, jei jo ten yra įberta.

Paprastai, žiemos laiku, vištos neturi pergeriausia apetitą prie lesimo ir tankiai prie jo nelabai linksta. Todėl tada joms lesalą reikia pataikyt, ypatingai šaltose dienose, šilta nuo ryto, ir užtekinai minkšta, tik, kad nebutų perkarštas. Niekad nereikia vištas lesint tris kartus per dieną, ypač kada žemė dar nėra įšalus ir jos gali sau maisto pasirinkti žemėje. Jei jos tinginiauja ir jieškot sau maisto nenori, tai geriausia joms nieko nuo ryto lest neduot, kad jas tuomi priverstus prie darbo. Kur nėra vietos jas išleisti didesnį plotą, ten yra gerai pamėtyt joms plonai supjaustyty morkvų, kad galėtų jų pasirankiodamos pasimaityti. Nuo ryto šeriant, būtina reikia ir lesalą įbert bisų druskos ir sutrintų kiaušinių lukštų ir laikas nuo laiko smulkiai supjaustyto cibulio ir biskutų pipirų (tik nedaug). Tas veikia ant dėjimo. Jei galima, reikia duot ir nors mažai, mėšos atlaikų, ir smulkiai sumaltų kaulų. Gaidį reikia laikyt ne senesnį kaip dviejų metų.

Kas šito prisiliks, ir viską išpildys kas čia pasakytą, dziaugsis savo vištomis, ir niekad ne rugos, kad vištų laikymas ne užsimoka.

(Toliau bus)

SVEIKATA.

Kaip apsisaugot nuo
pėrsalimo.

Kiekvienam iš mūsų yra žinoma persišaldymo pasekmės, bet ne kiekvienam yra žinoma, kad persišaldymas, arba kaip paprastai pas mus šiadien yra sakoma "šaltis" pagimdo ligą, vadinamą "Microoccus-catarhalis". Tei sybę sakant, nėra tai tokia liga, bet yra tai bakterija, kuri gali pas mus pereit iš kuno kito žmogaus, kurs kosti, čiaudi, arba kalba plačiai atviroomis lupomis, taip, kad jam kalbant iš jo burnos teška seilės. Su tokio žmogaus seilėmis, prusnomis ir kitokiais iš jo burnos teškančiais syvais, teška ir pirmiau jau minėtos bakterijos, ir jos užkrečia kitą, kad ir sveiką žmogų, kuris greitai virsta persišaldymo auka. Ir tada nesterėbina, kad dauguma žmonių, nežinančių, kad tokiu būdu užsikrečiama persišaldymu (plautis, kataras, šaltis) stebisi, nežinodami priežasties įgijimo ligos, kadangi gerai žino, jog niekad ne per šalo. Dar yra kitas dalykas, kad tokios bakterijos kartais (ir tai labai tankiai), ligai perėjus, pasilieka kune ir tulą laiką yra ne veikliomis. Prie tokių aplinkybių, jos gludi ramiai ir laukia progos, o ta pasitaiko labai greitai. Kaip tik žmogus, kurio kune šitos bakterijos yra apsigyvenę, bent kiek nusilpsta (tankiausia prie persivalgymo, kada skilvio ne veiklumas apsišerškia), kuomet kraujas netenka normališko veiklumo, kataro bakterijos tuojuos pasijunta turinčiomis galę ir ima veikt ir tada apsišerškia "šaltis", arba teisingai sakant—kataras.

Saugokitės kostinčių. Norint išvengt užsikrėtimo kataru, geriausia yra saugotis ligonių, kurie kataru serga, pasistengiant nebuti labai arti jų, ypač kada jie kosti, čiaudi, spjauto ir garsiai kalba, kad teškanti iš ligoonio burnos syvai, ne pasiektų. Jeigu ligoonis yra gerai pažįstamas, paprastas, galima gražiai patėmyt, paprašyt (tik ne užpykdant), kad jis kosėdamas, ar čiaudėdamas, prisidengtų burną skepetaitė, arba nors delnu.

Ligoonis, spjaudantis flegmą, privalo but atsargus: privalo spjaut visada į vieną į tą pačią vietą, į koki jį, arba nors į skepetaitė. Žmonių didesniuose susirinkimuose, ypač teatruose, trukuose, gatvekariuose ir tam panašiose vietose, visuomet yra labai lengva užsikrėst kataru, nes tose vietose kataru sergančių žmonių niekad ne stokuoja.

Kova su mikrobais. Kaip galima gelbėtis, kada mūsų organizmas yra pavojuje? Pirmiausia turime žinot, kad mikrobai, ar bakterijos, kurių iš mūsų organizmą yra perėję iš kitų žmonių, ligoonių, ar jau nuo kiek seniau apsigyvenę mūsų kune, kada mes esame sveiki, yra bejėgiai ir savo veikimą plėtot ne gali, kuomet mūsų kraujas yra pilname veikime ir neturi progos nusilpt. Tuom laiku, balti grudeliai, kokių yra kraujuje labai daug, ve-

da atkaklią kovą su mikrobais, ir ta kova mus saugoja nuo kataro. Todėl, kad kataro apsisaugojus, visuomet reikia dabot, kad kunas visada būtų geramė fiziškame stovyje.

Tyras oras. Tikslu apsisaugojimui nuo kataro, ar persišaldymo, visada reikia stengtis kuodaugiausia kvėpuot tyru oru. Kvėpavimas privalo but gilus ir be jokių skubinimų, ypač, kuomet mes esame laukuose, ar bent atviraime ore. Kada esame namie, kambaryje, visada bukime kambaryje gerai išvėdytame. Jeigu dėl kokių nors aplinkybių tas nėra galimu, tai reikia mankštytis, kad organizmą privėrtus prie gilaus kvėpavimo. Mankštytis reikia smagiai kilnojant rankas augštin ir metant užpakalin. Prie tokio mankštiniomosi, kvėpavimas privalo but lengvas, bet gilus.

Šaltas vanduo. Reikia kune pripratint prie šalto vandens maudynės, ir kuotankiausia jame maudytis. Kas negali nuokart priprast prie šalto vandens maudynės, tas turi pratintis laipsniškai. Nuo tokios maudynės kunas užsiartavoja, oda apdiržta, kraujo cirkuliacija pasidaro veiklesne ir tada kuno paviršius darosi mikrobams sunkiau prieinamu, kadangi gema gilesnis ir pajiegsnis kvėpavimas. Apart maudynės reikia dar priprast ir prie gėrimo šalto vandens; reikia išgert 5—6 stiklines šalto vandens kasdien. Šaltas vanduo išvalo vidurius ir organizmian ne prileidžia nuodų, naikina gazus ir užkerta mikrobams kelią.

KIBIRKŠTELES.

Tas Worcesteris turbūt yra koks nors pasaulio pasturgalis, kad ten viskas vis kitaip negu visamė sviete. Ten šv. Kazimieras buvo švenčiamas 26 dieną Vasario, kuomet visiems žinoma, kad Kazimieras turi but švenčiamu 4 dieną Kovo. Dabar Darbininkas garsina, kad vėl tame pačiame Worcesteryje vienas žmogus mėgino pavogt pintinę pieno. Eikit jau ne zauniję. Pienas juk yra skystas, ir todėl jį į pintinę niekas nepila, nes išbėgtų. Tik dabar visgi man rupi: ar Worcesterij pienas yra netoks kaip kitur, ar Darbininkas nežino kas yra pintinė.

Nesuprantu koki išrovavimą Lietuvos valdžia turi dėkavot Amerikos lietuviams už "Laisvės varpą," kadangi tas varpas Lietuvai dovānata tik saujales tautininkų, arba 34% laisvamanių, kurie niekad ir niekad negali vadintis Amerikos lietuviams, nes jie nepriklauso krikščionims demokratams, neina velykinės, ir dar ko gero, gavėnioj valgo mėsa.

Na, kalbėkite sau kaip norite, bet faktas liekasi faktu, kad susilaukėms šjķėms baisios gadynės, arba šventos gavėnios. Dabar žūs milijonai nekaltų silkių, ir kiti milijonai nekaltų dešimtukų atsidurs žydų kišeniuose, iš kurių jie ne išeis per amžių amžius....

Jonas Plonas.

KAS KELIAUSITE
Į LIETUVĄ?

PADEKAVONĖ UŽ KELIONĖ.

Rėkščiai, Telšių apskrīcio, 7 Vasario, 1922.

MIELAS PALTANAVICIA:—

Kelionė mūsų iš Amerikos į Lietuvą labai gerai nutiko. Viską, ką tamsta sakei buvo teisinga. Laivas mumis labai patiko, gavome gerą valgį ir gerą guolį. Bremė išlipus, patiko mus jūsų atstovas ir su geriausia priežiūra parkeliavome į Lietuvą. Važiudami per Berliną tiesiok į Eitkunus. Jūsų atstovas labai mumis gražiai patarnavo, be jo būtų mumis labai painu atlikt visus kelionės reikalus su baksais ir su bankos reikalais. Su jo pagelba mes viską kuogražiausia atlikome, kaip namie. Todėl aš patariu kiekvienam lietuviui, keliaujančiam į Tėvynę su kelionės reikalais kreiptis pas p. M. PALTANAVIČIŲ, ypatingai linkiu kiekvienam savo draugui. Kelionė yra ne baidos, keliaujant be priežiūros žmogui kartais kainuoja labai daug vargo, baimės ir visokių atsitikimų. Keliaujant per p. Paltanavičių, žmogus gali buti sau ramus, nes jų sutaisyta kelionė keliauninkui yra labai maloni.

T. Lileikis, Rėkščių kaimas, Varnių valsčius, Telšių apskritis.

Pirmas burelis iškeliavo laivu America.

Pirmas burelis mūsų keliauninkų jau iškeliavo į Lietuvą pereitą subatą, 11 kovo, laivu America. Kelionė jų teisis tiesiok per Bremą, Eitkunus į Kauną. Visi buvo labai užganėdinti, nes taip puikiai klojosi viskas, kad geriau nereikėjo ir visi pilnai užganėdinti iškeliavo į Lietuvą.

Antras mūsų burys keliaus 25 dieną kovo.

Kviečiame kiekvieną "Amerikos Lietuvis" skaitytoją pranešt savo keliaujančiams į Lietuvą draugams, kad kreiptųsi prie mūsų su kelionės reikalais. Nėra skirtumo kur kas gyvena, mes priduosim visus patarimus ir aprūpinsime kuogeriausia su visais kelionės reikalais, taip kaip ir savo akimis matydami.

Neapsigaukite su kelione ir nepasitikėkite bile kokiems agentams, kad paskui nesigailėtumėt. Rašykite pas mus, mes jumis suteiksime visas informacijas kokių tik reikės prie kelionės. Nepagailėkite savo draugams gero patarimo kreiptis pas mus. Mes parūpinsim pasportą, prižiūrėsime jus bagažą ir jumi pačius visa kelionė. Kožną mėnesį mes turėsime burelius keliaujančių į Lietuvą. Taigi jeigu dabar dar nevažiuoji, pranešk mums kada ketini važiuot, kad laiku viską gerai galėtume parūpint jumis ir surengt.

Gerų laivų išėjimai:

Kovo 25, Lone Star State, Bal. 15, America, Bal. 29, Lone Star State. Gegužio 6, George Washington. Balandžio 4, Mauretania, Balandžio 11, Aquitania ir daugelis kitų laivų. Ant katro nori kelio ir kuriom nori laivu, gali gaut šipkartes pas mus.

M. PALTANAVICIA,

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

VIETOS ŽINIOS

Žmuidzinavičiaus prakalbos. Pereitoj nedėlioj, Lietuvių salėje atsibuvo Lietuvos Šaulių atstovo A. Žmuidzinavičiaus prakalbos, kurias jam surengė SLA. 57 kuopa. Nors apatinėje salėje buvo vakarienė tuom patim laiku, vienok prakalbų pasiklausyt prisirinko žmonių beveik pilna salė. Pirmininkas Dėdynas perstatė kalbėtoją, kuris ir kalbėjo visą vakarą, nes kito kalbėtojo nebuvo. Kalbėjo vien apie Šaulius ir nuotikius iš jų veikimo, išimant smulkius priminimus abelon Lietuvos politikos. Jo kalba susirinkusieji pasigundino. Aukų Šauliams surinkta apie \$105, apart to parduota daug atviručių, už kurias surinkti pinigai irgi eis Šaulių naudai. Rep.

Lietuvių "atsižymėjimai." Tuli lietuviai emė "atsižymėt" angliškose laikraščiuose, kuriuose figuruoja jų vardai, tik ne pagiriant jų darbus. Neseniai policija suėmė burelį jaunų vagilių, užsiėmusių plėšimais; tarpe kelioškos žydų buvo ir vienas lietuvis "John Chesnut" (Jonas Česna). Vis teismo pasmerkta kalėjimui. Pereitoj savaitę teisman stoji Isabel Casper (Izabelė Šalaviejūtė), kaltinama pavogime savo gimnaitės žiedo. Ji prieš tula laiką buvo patraukta teisman, kaip kaltinama už pavogimą skrybėlės. Nors ji teismas, kaip pirmiau tai ir dabar išteisinio, bet visg sėbravimasis su teismu, ne daro garbę lietuvių vardui. Rep.

Ivelta tragedijon. Prie kelias dienas Bostone įvyk saužudystė, kur draugystė je keliato svečių, nusižudė jauna moteris Pauline Clark, savo kambariuose. Ten susirinkusių svečių tarpe, tuom laikū buvo ir vienas lietuvis iš Worcesterio, On: Kupsčiūtė (Ona "Cosskie"). Dabar Bostono teisme ein: tyrinėjimai ten atsitikusios žmogžudystės, bet "Cosskie" šiūm tarpu negali but liu dininke, nes išsigandus sun kiai sergaj; dabar ji yra pas savo tėvus, gyvenančius prie Townsend gatvės. Rep.

Kilo revoliucija. Clark universitete kilo "revoliucija" tarp profesorių ir studentų. Ten kilo ginčai už kalbos laisvę, ir tie ginčai su laiku išsivystė į grasinimus; stipresnieji net kumščias panaudojo savo oponentų pertikrinimui. Per kelias dienas grumota iššaukt straiką, bet tas viskas jau eina šaltyn, ir galbut kerštai išdils.

Mokyklų census. Mokyklų direkcija paskyrė 20 enumeratorių, kurie eis per gyventojų namus, surašinėdami vaikus tarp 5 ir 16 metų amžiaus, arba mokyklos mētuose. Lietuviai privalo enumeratoriams suteikt aiškias žinias apie savo vaikus, nes žinios reikalingos mokyklų direkcijos rekordams.

Worcesterio L. Mandolinistų orkestris nesuiprati-mai. Jau arti ketveri metai kaip gyvuoja Worcesterio lietuvių mandolinistų orkestra, prie kurios priklausė 16 ypatų. Bet šiadien per "pasidarbavimą" Vinco Visockio, jos buvusio vedėjo, ji skilo. Jis slapta pasikvietė trejetą sau tinkamų mandolinistų, pianistę ir smuikorių (kuriedu dargi nē į orkestrą nepriklauso) ir tuo pačiu laiku užslėpė Aido choro pakvietimą, kviečiantį mandolinistų orkestrą į šokių vakarą. Mat, jam rodėsi, kad pelnā nuo šokių bus geriau sau pasilaikius, negu jį pavedus bendram orkestros išdui. Vienok jam tas planas nepavyko: didžiama likusių narių sužinojė apie jo šmugelį, 18 dienā Kovo š.m., pasikvietė jį savo susirinkimam ir pareikalavo pasiaikinti; po jo pasiaikini-mo, vienbalsiai V. Visockį pripažim kaltu, prašalindani jį iš mandolinistų orkestros. V. Visockis besivydas nas paskui doliarį, pasisten-gė prisikalbint į savo pusę r orkestros išdininkā, Vin-gū Bartulį su 22.00 dolia-riais. Bet kadangi V. Visoc-kis likosi tik su keliais or-kestros nariais, tai likusi mandolinistų orkestros na-riū didžiama išrinko iš savo arpo komisiją, kuri pasis-engtū orkestros išdā per-telt atgal ir jame esančius 22.00 doliaris pavestū Liet-uviių svetainės naudai. Taip gi ta pati komisija pranešė Aido choro šokių rengimo komitetui, kad to vakaro (18 dienos Kovo mėn.) mu-ikantū išlaidos nebutū ap-tokamos, kadangi buvo viečiama mandolinistų or-estra, o ne Vincas Visockis. Dabar V. Visockis bausiai usirupino, kad iš savo or-estroj daromo šmugelio ga-vo tiktai sprektį į panosį: r eteko orkestroj vadovystės r netenka iš orkestros pri-ikalbintųjų nariū.

W. L. M. O. Komisija: Juozas Dovidonis, Olga Dirvelutė, Viktoras Borisas, Pranas Petrauskas, G. Kyba.

Draugijų reikalai. Smagi vakarienė. A.L.T.S. 16 kuopa rengia smagią vakarienę ateinančioj nedėlioj, kuri atsibus Lietuvių salėj, 7:30 vakare. Kaip jauni taip ir seni, visi esate širdingai kviečiami atsilankyti į šią vakarienę. Bus gardūs valgiai, mandagus patarnavimas ir svetingas priėmimas, taipgi ir gražus programos, kuriame grieš lietuvių orkestra. Žodžiu tariant, tai bus pirmutinė tokia vakarienė Worcesteryje. Užtaigi niekas nepraleiskite progos ir kiekvienas atsilankykite, ypatingai jaunimas. R—s.

Aušrelės merginos veikia. Nuo tulo laiko Aušrelės draugijos merginos turi sudariusios savo skyrių, atskirai nuo vyrų, ir turi savo susirinkimus ketvergais, kas savaitė, laike kurių jos vei-

kia rankų darbus ir turi pasikalbėjimus apie šių dienų reikalus, ypač moterių klausimą. Sekančią savaitę prasidės visa eilė prelekcijų, kurias skaitys Matulaitienė, vien merginoms. Jos dar žada surengt ką tokio nepaprasto, tik kol kas, tas laikoma slapytbėje. Rep.

GERBIAMIEJI WORCESTERIEČIAI!!! Mus krautuvė jau rodos visiems yra gerai žinoma. Jeigu dar kas nēsate buvę musų krautuvėje, tai malonėkite užeit, be abejonės busite patenkinti.

J. Stoškienė ir M. Milienė, 10 Millbury Street, Worcester, Mass.

PAJIESKAU pusbrolis Juozapo Užkalnio, paainantį iš kaimo Balsių, Raseinių apskr. Apie 24 metai kaip gyvena Amerikoje. Jeigu kas jį žino arba pats tegul atsišaukia.

PAJIESKAU Juozo Zinčiaus, pa-inacio iš Raseinių apskr. Jau seniai kaip gyvena Chicago, Ill. Malonėkite pats atsišaukt arba kas ži-note, pranešk.

PARSIDUODA FARMOS. AS. PATARNAUSIU visiems lietuviams, kurie tik nori pirkt farmas šioje gražioje apielinkėje. Kreipkitės prie mane, suteiksiu informaciją: — F. MAČIUNAS, Route 1 BOX 72, CUSTER, MICH.

PARSIDUODA NAMAI IR FARMOS! 3-jų seimynų naujas namas, su dviem akieriais žemės, arti Grafton St. Pasiskubinkite pirkt. Kaina \$10,000, imokėt \$2,000.

PARSIDUODA NAMAI IR FARMOS! 2-jų seimynų namas, su 5/8 akieriu žemės, prie Main St. ir prie ežero, pačioj Cherry Valley. Proga laikyt antįs. Kaina \$5,500.

JONAS BUOKAS, 25 Millbury St., Worcester, Mass.

PAJIESKAU savo giminaitės Apaliojos Sakalauskaitės iš Daugų, Alytaus apskr. Girdeju, gyvenanti kur apie Worcesterį. Prašau atsišaukt. Krist. (Zaleckiu) Aliauskienė, 51 Pleasant St., Baldwinville, Mass. (12—13)

CUNARD-ANCHOR

Greičiausi ir moderniški laivai pasau-lyje. Puikus pasaziery prižiūrėjimas. Yra agentas jusų mieste, ar netoli.

LIETUVA, LENKIJA, RUSIJA, LATVIJA, UKRAINA, IR BALTIJOS VALSTYBES.

CARONIA — bal. 8 — geg 13. PANNONIA (pirma klasa) bal. 18. Pirma klasa \$130. Trečia klasa \$103.50. Taksų \$5.00. Per Cherbourg, Southampton, Liverpool ir Glasgow. CASSANDRA (iš Portland) Kovo 30. ALBANIA (pirma klasa) — bal. 1. CAMERONIA — bal. 6. ASSYRIA (iš Bostono) — bal. 18.

Per Anglija arba Hamburgą į Daugię \$106.50, į Libavą \$110, taksų \$5.00.

JEI KAS NORI BUT SVEIKAS ir pinigų suėdyt, tai turi laikyt Elniko gyduoles savo namuose. Busi sveikas ir laimingas. Klausk krautuvėj, arba prisiusim iš dirbtuvės už \$1.75.

Z. A. EINIK QINTMENT CO., 106 City Hill St., Union City, Conn.

PAJIESKAU savo dėdės Kazimiero Vasilio iš Barstų miestelio, Kauno rėd. Girdeju, kad jis gyvena Michigan City, Ind. Prašau jo paties, ar kas jį žino, atsišaukt.

Joseph Petkus, 15 Millbury St., Worcester, Mass. (12—13)

"AMERIKOS LIETUVIO" ATSTOVAS LIETUVOJE

NUIMINES KRUTAMUS PAVEIKSLUS.

"Amerikos Lietuvio" administra-cija pasiuntė kamerą ir filmas tūvu "Amerika" į Lietuvą, kad parvėst gyva Lietuvą į Ameriką. Su Lietuvos valdžios leidimu pasirūpinsime nuimt gražiausių ir idomiausių paveikslų Lietuvoje ir parvėst į Ameriką, parodyt lietuviams amerikiečiams. Dauge-lis čia gyvenančių apsivietinė ir var-gu kada grįš į savo tėvynę. Nėra to, kuris nenorėtų išmatyt savo gimti-nio kampelio, savo namų ir savo namiškių Lietuvoje gyvenančių. Tai-gi kas norėtų, kad jo gimtinį namą, jo tėvus ir gimines pamatyt gyvus A-merikoje, kreipkitės pas mus mes pranešime jums viską apie tokių paveikslų parvėžimą.

NAUJAI IŠEJUSI IŠ SPAUDOS KNYGA

Kaip išimti Suvienytų Valstijų pilietiškas popieras, jau gatava su viso-kiais paaiskinimais ir visokiais klausimais, reikalingais dėl gavimo ūk-

GRAZIOS POPIEROS LAISKAMS (GROMATOMS)

Ką tik padarėme labai gražių tautiškių popierių laiskams (gromatoms) rašyt: su Lietuvos kunigaikš-čiais ir žirgvaikiais, ir tinkamais parašais. Taipgi yra laiškių tinkamų siųst ant VELYKŲ, su gražiais pas-veikinimais. Didėnis džiaugsmas yra suteikiamas, kuomet laiški, apart savo turinio, turi gražias reikšmes, ir yra artistiški spalvuoti. Jusų gim-i-nės ir draugai geriau atsimins jums,

"AMERIKOS LIETUVIS,"

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

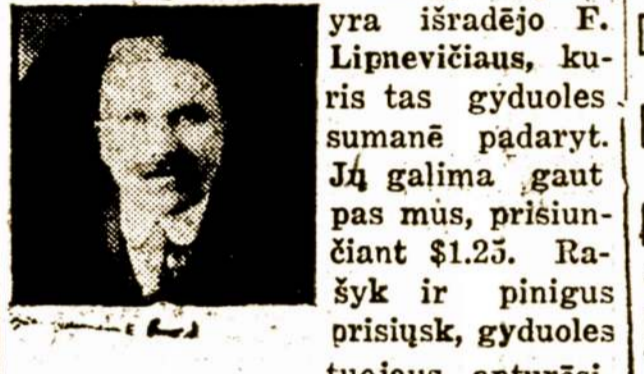
KILA IŠGYDOMA.

Su Stuardo Plapao Paduškaite. Jus galite mest šalin visus diržus, ka-dangi Plapao paduškaite yra vien tam padaryta, kad jus išgydyt nuo kilos. Ji yra taip padaryta, kad kartą pridėta nenusenka ir tuo budu geresnė negu diržas. Jokių diržų ar sprendžinių neturi. Minkšta, lengva nešiojimui. Pigi. Jokio pesmagumo darbe neturėsi. Gauta aukso medalis. Mes, prisiusime, — ką sakome, atsiūsime jums išgimimui visai DYKAI. PLAPAO LABORATORIES, 3059—Stuart Bldg., St. Louis, Mo.

Automobilius parsiduoda pigiai. Kreipkitės pas — **P. P. STEPONKUS,** 107 WARD ST., Worcester, Mass. (11—13)

KAM KENTĖT REUMATIZMA—GYDUOLE SKROM IŠGYDYS.

Jeigu sergi su reumatizma ir jo-kios kitos gyduolės tau nepagelbėjo, nusipirk bonkelę gyduoliū Skrom, jos tamstai pagelbės, taip, kaip ir dau-geliiū žmoniū pagelbėjo Worcesterio mieste ir kitur. Norint jū patikrini-mo, adresu galėtume prisiusit.

M. Paltanavičia, 15 Millbury st., Worcester, Mass.

Lietuvis Fotografas ir Maliorius. Puiki, Nauja Galerija! Jeigu jums pabodo kitų foto-grafistų darbas ir nesate užga-nėdinti, kreipkitės pas mane; užtikrinu, kad savo darbu užga-nėdinsiu. Padirbu paveikslus vi-sokio įvairumo. Kainos numā-zintos. **JONAS ČERNIUS,** 8 Vernon St., Worcester, Mass.

\$5.00—Auksiniai Dantj. Ištraukiam — pataisom dantis be jokio skausmo. **Dr. D. M. Konjoyan** DENTISTAS 44 Front St.—(virš Sherer's) Atdara vakarais iki 7 val.

DR. F. S. ZURWELL Lietuvis burmos Chirurgas ir Dentistas. 25 Millbury Street, Telephone C. 3721 J. Worcester, Mass. Nedėliomis pagal sutartį

Kuomet skauda jums galvą arba negalite matyti skaitytį arba dirbtį, atėikite pas mus ir mes pritaikysim ju mi akinius, kurie jums pagelbės. **POPE OPTICAL CO.** 397 Main St., Worcester, Mass. (Viršui Moulton's krautuvės)

APTIEKA Vieniuntė Lietuvio Vaisiūnyčia.

Visų daktarų Amerikos ir Europos Receptus sutaisome su didžiausia aty-da; vaistus ir chemikalus vartojam pirmos rūšies. Budamas 6-šius mėnesius Lietuvoje, parinkau ir pargabenau daug nau-dingų vaistų iš Lietuvos ir iš kitų šalių Europos. Pas mus galima gaut gyduoliū nuo visokiū ligų.

A. BUDREVIČIUS, Provizorius, 93 Millbury St., Worcester, Mass.

DR. RUTH F. BERNOT, Dentistė, Central Exchange Bldg. 311 Main St., Worcester Mass.

FREEMAN KEPTUVE 75 Millbury St. Mes parduodam geriausią duoną ir pyragus žemiausia preke. Taipgi namie daryta sviesta, ir šviežius kiaušinius.

Pamėginkite naują Ruffles Su užregistruotu vaizduokliu Sav. Valst. Patentu Būru. Naujame mėlyname pakelyje. Visos tvirtos, gemalus užmušančios ypatybės šiame vaiste idėtos, su priemaiša priimniai švelnaus kvėpalo. Ruffles yra saoni paveikiantis pleiskanu pašalintojas — degaliniai pūnikus plauku autaisytojas, kurie patiks kad ir gausniausiai ypatai. Apsilekose parsiduoda po 65c. arba atsiūsukite 75c., tad atsiūsime per paštą tiesiog iš laboratorijos. Butinai reikalaukite šitokie pakelio. Žiurekite, kad butų INKABO vaistų baženklis.

PRANAS LEVERIS, Dailydė-staliorius. Užima kontraktus ant bada-vojimo ir taisyimo namų. Taip gi taiso ir dailina namus ir padaro įvairius medžio darbus. Kainos labai žemos. Reikalaujanti dailydės, malonėkite kreiptis pas mane, — po numeriu — **15 MILLBURY ST.** Tel: Park 8177. Worcesterj.

SEVEROS GYDUOLĖS UŽLAIKO SEIMYNOS SVEIKATA. *Tuo niejtančiu išberimū-vartojant* **SEVERA'S ESKO** Antiseptiškos Masės Vartojamas nuo niežū, išberimū ir kitokiū odinės ligos. KAINA 50c. Kūlokite pas apiektorius. **W. F. SEVERA CO.** CEDAR RAPIDS, IOWA

Antanas J. Milleris, Lietuvis advokatas, 406 Slater Bldg., Worcester, Mass.

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPPELLER" Kaip tik pasrodė pirmutinis apsiereikimas peršalimo, pirmutinis reumatizmo ir neurolgijos gelmė, tad mandolite šitą pariešitę pamini vaistū. "Pain-Expeller" kūrė kaip na bouka Pain-Expellerio, kuri jus perkate, buta pažymėta Inka-vaizbaženklia. Kaina 35c. ir 70c. aptiekose arba pas **F. A. E. STEVENSON CO.** 104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

Tel. Park 7761. **Dr. F. Matulaitis,** 8 Vernon St., Worcesterj. Ofiso valandos: 1 to 3 P.M. — 7 to 8 P.M. Nedėliomis nuo 1 — 3 P. M.

LIETUVIS FOTOGRAFAS. IR MALIORIUS. Nufotografuoja ir numalio-va visokius paveikslus į-vaizdomis spalvomis. Atna-ujina senus ir krajavus suda-ro su amerikoniškais. Darbā atlieka gerai ir pigiai. Kreip-kitės šiuo adresu: **Stanislovas Bajierčius** 24 Millbury Street, Worcester, Mass.

WORCESTERIO Penkių Centų BANKA. 316 MAIN STREET TURTAS — \$20,000,000. Idėjimai eina ant inter-esto pirmą biznio dē-
nā kiekvieno mėnesio. **Bankos valandos:** Kasdienā nuo 9 ryte iki 5 po pietų. Subatomis nuo 9 rvtā iki 1 vza. po pietų. Subatos vakarais vien tik dėl pinigų Idėjimo, nuo 6 iki 8 vakare.

DR. TESSMER, Dentistas. Saugus dantų taisytojas už prieinamą kainą. 305 Main St., Worcesterj. OFISO VALANDOS: nuo 9 iki 6, o ketvergais iki 8 val. vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai.

Jusų Silpni Nervai, Skystas Kraujas ir Nusilpnėjimas Kuno reikalauja Nuga-Tone puikius gyduoles kurios augina turtingą Raudoną Kraują, Stiprius, Nuolatinius Nervus ir Sveikus Vyrus ir Moteris. Nėra kita gyduola lygiū Nuga-Tone, neivienos "nėra taip geros" neivienos neduoda tokių rezultatų kaip šios. Tas yra labai lengva išsikimama todėl, kad Nuga-Tone yra sudėta iš sudėtinū atšūmū brangiū gyduoliū, kurios yra vartuojamos ir rekomenduojamos geriausių pasaujų gydytoju. Taip, jū gaunate atšūmū gyduolę už vienā kainā. Nuga-Tone turi savyje daug Postoro reikalingū nervams ir Geležies, kraują. Be stipriū molatinū nervū ir raudono kraujo jū negalit tikėtis geros sveikatos ir džiaugties gyvenimū. Kiekviena dalis ir veikimas kuno priklauso nuo nervū — stiprėbė jo gyvenime ir veikime. Pradėk šiandien grābtinė savo nervū sistemā į stipriā, sveikā padėti, vartojant Nuga-Tone. Jū greitai pamatysite savo senajā sveikata, stiprumā ir energijā sugrįžtant. Jū pajausite kaip naujas žmogus ir galėsite džiaugties gyvenimū išnauju. Nuga-Tone sustiprina ir stimuluoja visus reikalingus kuno organus — širdį, kily, grotus, kepenis, inkstus ir t. t. Subilia gerą apetitā, patarso virškinimā, duoda gerā miegā, reguluoja tūstinio grotū, cutaiso cirkulacijā, prāšalina gleives nuo liežuviū, prāšalina nemalonū kvapā, prāšalina skilvio nesmagumus, kaip tai: skaudėjimā, išputimā, koltūmā, gausū ir paaukus nemalonumus. Nelaukite kitos dienos bet užsisakykite Nuga-Tone tuojau. **MUSŲ ABSOLUTE GWARANCIJA.** Kaina už Nuga-Tone yra \$1.00 už butelį pilnū. Visam mėnesiui gydymuis, arba šėči buteliai už \$5.00. Išk Nuga-Tone dvidešimt (20) dienū ir jeigu jū nebusit užgaudimtas pa-sekėmė, sugrāžint likusias gyduoles ten kur pirkoite ir atsiimt savo pinigū tuojau. Jusmatote, kad jū nežūdote nei cento. Mēs už tai atsakome. Nuga-Tone parduodamas visuose geruose aptiekose toms pačioms salygomis ir gvarantiā. **Prisusk Si Kuponą Šiandien** Nat. Laboratory, (L 404), 101 W. Wabash av. Chicago, Ill. Gerbiamieji: — Čia rasite Idėtą \$..... už 2x malonėkit prisiusiti man persiuntimā, apmokėtā,..... butelį Nuga-Tone. Vardas..... Adresas.....